

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

NAROZENÍ PÁNĚ – 25. PROSINCE 2022

Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán!

"HIC DE VIRGINE MARIA IESUS CHRISTUS NATUS EST"

(Tady se z Marie Panny narodil Ježíš Kristus: nápis na stříbrné hvězdě).

Votivní svíce v Betlémské jeskyni, bazilika Narození Páně, Betlém, Palestina, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 2. března 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, s Marií, Josefem, pastýři a Mágy, pokloňme se i my Spasiteli, který se stal jedním z nás. Jeho, věčného Boha a pravého člověka, prosme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za Církev, aby rozjímáním nad velkými událostmi dějin spásy, dokázala stále novým způsobem přinášet jejich poselství.
- Za lidi všech civilizací a náboženství, aby jim zazářilo světlo, kterým je Kristus Pán.
- Za zmučený ukrajinský národ, ať jas Betlémské noci zažene temnotu ruského terorizmu a tomuto hrdinskému lidu dobré vůle přinese pokoj.
- Za naši farnost a obec, abychom pokojnou atmosféru vánočních svátků prožívali s pozorností k těm, kdo jsou hmotně a citově chudí.
- Za věrné zemřelé, ať temnoty jejich smrti prozáří jas betlémské noci, v níž se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.

K: Nebeský Otče, dej nám účast na božském životě tvého Syna, který se nám stal ve všem podobný, a nyní s Tebou žije a kraluje na věky věků. **L:** Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

МАТКА БОЖІ, PANNA MARIA – 1. LEDNA 2023

Blaze každému, kdo se bojí Hospodina.

Panhagia - modlíci se Madona - paládium Kyjeva - nejposvátnější ikona zvaná "Nezničitelná zeď", jež bdí nad městem a činí je nezničitelným. Mozaika v katedrále Boží Moudrosti v Kyjevě (XI. století)

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, na prahu nového roku, obraťme se k Pánu, v jehož rukou je všečen čas, a s důvěrou prosme:

L: PANE, ŽEHNEJ SVĚMU LIDU.

- Prosme za svatou Církev Boží: ať ji Boží Slovo, které se v lůně Panny Marie stalo tělem, chrání v pravé víře, utvrzuje v lásce a činí účinným nástrojem svatosti a milosti.
- Prosme za zmučený ukrajinský národ: ať Matka Boží vítězná, paládium Kyjeva, vyžene ruské teroristy z území Ukrajiny, stejně jako kdysi Turky od Hostýna či od Vídně.
- Prosme za děti, které se letos narodí a za rodiny, ve kterých budou vyrůstat, aby je provázela mocná ochrana Panny Marie.
- Prosme za občany naší země, aby v prezidentských volbách postavili do čela naší vlasti osobnost víry, moudrosti, pravdy a rozvážnosti, nezátíženou lží, nenávistí a korupcí.
- Prosme za kněžská povolání: ať nejvyšší Velekněz budoucích dober disponuje srdce chlapců a mladých mužů, aby obětovali svůj život pro spásu bratří a sester.
- Prosme za naši farnost, aby s Matkou Boží, Pannou Marií kráčela vstříc Kristu Pánu.
- Prosme za věrné zemřelé, ať je Matka naší naděje uvede do slávy nebes.

K: Otče, s pohledem plným úžasu nad divy, které jsi vykonal v Marii a jejím božským mateřstvím pro nás, tě prosíme, abys také dnes obnovil divy své lásky. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

ZJEVENÍ PÁNĚ – 8. LEDNA 2023

Budou se ti, Hospodine, klanět všechny národy.

Oltář Klanění Mágů u Betlémské jeskyně (*detail*), Betlém, Palestina, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 2. března 2013

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, klaňme se našemu Spasiteli, který zjevil svou slávu pohanům, a tak odhalil tajemství spásy skryté od věků, a s důvěrou prosme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Králi národů, který jsi chtěl, aby do Betléma přišli Mágové, jako prvotina národů, povolanych k víře, dej i nám ducha klanění a služby.
- Králi slávy, jenž spravedlivě vládneš, navrať zmučenému ukrajinskému lidu čas míru.
- Králi věků, jenž svou vládu rozprostíráš na všechna pokolení, obnov nás na duchu vodou svého slova.
- Králi spravedlnosti, který slyšíš a vysvobozuješ chudáka, který nenachází pomoci, zasáhni svou mocí ve prospěch chudých a utiskovaných.
- Prosme za občany naší země, aby v prezidentských volbách postavili do čela naší vlasti osobnost víry, moudrosti, pravdy a rozvážnosti, nezátíženou lží, nenávistí a korupcí.
- Pane, jehož jméno je požehnané po všechna pokolení, projev divy své lásky na našich zemřelých bratřích a sestřích.

K: Všemohoucí Bože, Králi slávy, vyslyš hlas prosby, který se k tobě vznáší ze všech koutů světa, a dej, ať národům vzejde jas tvého Ducha, aby v nevyzpytatelné radosti patřily na tvář tvé přítomnosti. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI NAROZENÍ PÁNĚ – V NOCI

1. ČTENÍ – Iz 9,1-3.5-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vzhází světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvětšuješ radost; veselí se před tebou, jako se jásá o žních, jako plesají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jeho, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec jeho otrokáře jsi zlomil jako za midjanských dnů. Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a dostane jméno podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje. Jeho vladařství vzroste a pokoje nebude konce; bude vládnout na Davidově trůně a v jeho království, aby je upevnil a utvrdil právem a spravedlností od tohoto času až navěky! Způsobí to horlivost Hospodina zástupů.

ŽALM 96

Zpívejte Hospodinu píseň novou, – zpívejte Hospodinu, všechny země! – Zpívejte Hospodinu, velebte jeho jméno! Rozhlašujte den po dni jeho spásu, – vypravujte mezi pohany o jeho slávě, – mezi všemi národy o jeho divech. Radujte se, nebesa, zajásej, země, – zahuč, moře a vše, co je naplňuje. – Zaplesej, pole a vše, co je na něm. – Tehdy se rozveselí všechny lesní stromy. Před Hospodinem, že přichází, – že přichází řídit zemi. – Bude řídit svět spravedlivě, – národy bude spravovat věrně.

2. ČTENÍ – TIT 2,11-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Titovi.

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně a přitom očekávali v blažené naději slavný příchod našeho velikého Boha a spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás, abychom byli jeho vlastním lidem, horlivým v konání dobrých skutků.

EVANGELIUM – LK 2,1-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvirinius. Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města.

Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska, do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v pozeňnaném stavu.

Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo.

V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: "Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel – to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích." A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha:

"Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení."

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI NAROZENÍ PÁNĚ – VE DNE

1. ČTENÍ – Iz 52,7-10

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Jak je krásné vidět na horách nohy posla, (který přináší) radostnou zprávu, který zvěstuje pokoj, hlásá blaho a oznamuje spásu, který praví Siónu: "Bůh tvůj kraluje!" Slyš! Tvoji strážní pozdvihují hlas a jásají spolu, neboť vidí na vlastní oči, jak se Hospodin vrací na Sión. Radujte se a jásejte vespolek, jeruzalémské trosky, neboť Hospodin utěšil svůj lid, vykoupil Jeruzalém. Obnažil Hospodin své svaté rámě před očima všech národů a všechny končiny země uzří spásu našeho Boha!

ŽALM 98

Zpívejte Hospodinu píseň novu, neboť učinil podivuhodné věci. Vítězství je dílem jeho pravice, jeho svatého ramene. – Hospodin uvedl ve známost svou spásu, před zraky pohanů zjevil svou spravedlnost. Rozpomenul se na svou dobrotu a věrnost Izraelovu domu. – Všechny končiny země uzřely spásu našeho Boha. Jásejte Hospodinu, všechny země, radujte se, plesejte a hrejte! – Hrejte Hospodinu na citeru, na citeru a s doprovodem zpěvu, za hlaholu trub a rohů, jásejte před králem Hospodinem.

2. ČTENÍ – ŽID 1,1-6

Čtení z listu Židům.

Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna. Jeho ustanovil dědicem všeho a skrze něj také stvořil svět. On je odlesk jeho božské slávy a výrazná podoba jeho podstaty, on všechno udržuje svým mocným slovem. Když vykonal očistu od hříchů, zasedl na výsostech po pravici Boží velebnosti a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje svou důstojností, které se mu trvale dostalo. Vždyť komu z andělů kdy Bůh řekl: "Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil"? A dále: "Já mu budu otcem a on mi bude synem." A až bude opět uvádět svého Prvorozeného na svět, řekne: "Ať se mu klanějí všichni Boží andělé!"

EVANGELIUM – JAN 1,1-18

Slova svatého evangelia podle Jana.

Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: "To je ten, o kterém jsem řekl: 'Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.'" Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišla skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náruči Otcově, ten o něm podal zprávu.

LITURGICKÉ TEXTY SVÁTKU SVATÉ RODINY

1. ČTENÍ – SIR 3,3-7.14-17A (ŘEC. 2-6.12-14)

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku. Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábne-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti jako náhrada za tvé hříchy.

Blaze každému, kdo se bojí Hospodina.

ŽALM 128

Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, – kdo kráčí po jeho cestách. – Budeš jísti z výtěžku svých rukou, – bude ti blaze a dobře. Tvá manželka bude jako plodná réva – uvnitř tvého domu. – Tvoji synové jako výhonky oliv – kolem tvého stolu. Hle, tak bývá požehnán muž, – který se bojí Hospodina. – Ať ti Hospodin požehná ze Siónu, – abys viděl štěstí Jeruzaléma – po všechny dny svého života.

2. ČTENÍ – KOL 3,12-21

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte za to vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všecko dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Ženy, buďte svému muži podřízeny, jak se to sluší na křesťanky. Muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Děti, ve všem svoje rodiče poslouchejte, jak se to patří u křesťanů. Otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahy.

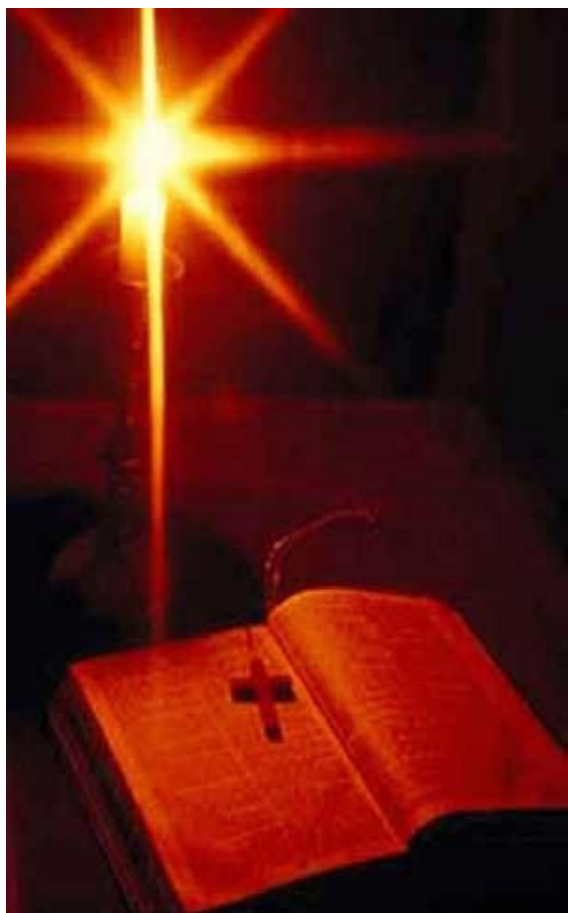
EVANGELIUM – MT 2,13-15.19-23

Slova svatého evangelia podle Matouše

Když mudrci odešli, zjevil se Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: "Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil." Vstal tedy, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: "Z Egypta jsem povolal svého syna."

Když Herodes zemřel, zjevil se v Egyptě Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: "Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, protože ti, kdo ukládali dítěti o život, už zemřeli." Vstal tedy, vzal dítě i jeho matku a odebral se do izraelské země. Ale když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se v městě, které se jmenuje Nazaret, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků: "Bude nazýván Nazaretský."

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI MATKY BOŽÍ PANNY MARIE

1. ČTENÍ – NM 6, 22-27

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi: "Řekni Árónovi a jeho synům: Tak budete žehnat izraelským synům; budete jim říkat: 'Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoje!' Budou vzývat moje jméno nad izraelskými syny a já jim požehnám."

ŽALM 67 (66) 2-3.5.6.8

Bože, buď milostiv a žehnej nám, ukaž nám svou jasnou tvář, kéž se pozná na zemi, jak jednáš, kéž poznají všechny národy, jak zachraňuješ. Necht' se lidé radují a jásají, že soudíš národy spravedlivě a lidi na zemi řídíš. Ať tě, Bože, velebí národy, ať tě velebí kdekterý národ! Kéž nám Bůh žehná, ať ho ctí všechny končiny země!

2. ČTENÍ – GAL 4, 4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galat'anům.

Bratři! Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, narozeného pod Zákonem, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: "Abba, Otče!" Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha.

EVANGELIUM – LK 2,16-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pastýři spíchlali do Betléma a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než byl počat v mateřském lůně.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (4. 12. 2022)

PUSTIMĚŘ: 3.800,-Kč; DRYSICE: 2.600,-Kč; PODIVICE: 3.000,-Kč; TOPOLANY: 2.220,-Kč

Pán Bůh zaplat' vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI ZJEVENÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – Iz 60,1-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vstaň, rozsviť se, Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou! Hle, tma zahaluje zemi a temnota národy, . nad tebou však září Hospodin, jeho velebnost se zjevuje nad tebou. Národy budou kráčet v tvém světle a králové v tvé vycházející záři. Rozhlédni se kolem a podívej se: ti všichni se shromáždili, přišli k tobě. Zdaleka přicházejí tvoji synové, na zádech jsou přinášeny tvoje dcerky. Spatříš to a zazáříš, radostí se zachvěje a rozšíří tvé srdce, neboť tě zaleje bohatství moře, přinesou ti statky národů. Záplava velbloudů tě přikryje, dromedáři z Midjanu a Efý, přijdou všichni ze Sábý, přinesou zlato a kadidlo, rozhlásí Hospodinovu slávu.

ŽALM 72 (71), 1-2. 7-8. 10-11. 12-13

Bože, svěř králi svou pravomoc, svou spravedlnost královskému synu. Ať vládne tvému lidu spravedlivě, nestranně tvým ubohým. V jeho dnech rozkvete spravedlnost a hojnost pokoje, dokud nezanikne luna. Bude vládnout od moře k moři, od Řeky až do končin země. Králové Taršíše a ostrovů přinesou dary, králové Arábie a Sábý zaplatí daně. Všichni králové se mu budou klanět, všechny národy mu budou sloužit. On vysvobodí chudáka, který se dovolává pomoci, ubožáka, jehož se nikdo neujímá. Smiluje se nad nuzným a chudým, zachrání ubožákům život.

2. ČTENÍ – EF 3, 2-3a. 5-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Slyšeli jste, že Bůh mě pověřil pracovat pro vás na díle milosti. Ve zjevení mi totiž bylo oznámeno to tajemství. V dřívějších dobách to lidé tak nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvětlení Ducha jeho svatým apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí: že totiž také pohané mají stejná dědická práva, že jsou údy téhož těla a že stejně i jim platí ona zaslíbení skrze Ježíše Krista, když uvěří kázání evangelia.

EVANGELIUM – MT 2,1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: "Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit." Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: "V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: 'A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.'" Tehdy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: "Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit." Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle - hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

APOŠTOLSKÝ LIST

Admirabile signum

SVATÉHO OTCE

FRANTIŠKA

O VÝZNAMU A HODNOTĚ JESLIČEK

1. OBDIVUHODNÉ ZNAMENÍ vánočních jesliček, tak drahých křesťanskému lidu, stále vzbuzuje úžas a obdiv. Představení události Ježíšova narození je prostým a radostným hlásáním tajemství vtělení Božího Syna. Jesličky jsou totiž jakoby živým evangeliem, kterým překypují stránky Písma svatého. Když rozjímáme o Narození Páně, jsme pozváni vydat se duchovně na cestu, přitahováni pokorou Toho, který se stal člověkem, aby se potkal s každým člověkem. Objevujeme, že nás natolik miluje, že se s námi sjednocuje, abychom se i my mohli sjednotit s Ním.

Tímto listem bych chtěl podpořit pěknou tradici našich rodin, které během dnů, jež předcházejí Narození Páně, strojí Betlém. A také zvyk umísťovat ho na pracoviště, do škol, nemocnic, věznic, na náměstí... Jde vskutku o cvičení tvůrčí fantazie, která používá nejrozmanitějších materiálů, aby dala vznik malým mistrovským dílům krásy. Učí se tomu děti, když jim maminka a tatínek, spolu s babičkou a dědečkem, předávají tento radostný zvyk, který v sobě má bohatou lidovou spiritualitu. Rád bych, aby tato praxe nikdy nepřestala, ba doufám, že tam, kde už upadla v zapomnění, byla znovu objevena a oživena.

2. Původ jesliček nachází odkaz především v několika evangelních detailech o Ježíšově narození v Betlémě. Evangelista Lukáš říká prostě, že Maria »porodila svého jednorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo« (Lk 2,7). Ježíš byl uložen do jeslí, které se latinsky označují slovem *praesepeum*, odkud je italské *presepe* (jesličky či betlém).

Když přišel Boží Syn na tento svět našel místo tam, kam přicházejí zvířata pro pokrm. Seno se stává prvním lůžkem Toho, který se zjeví jako »chléb, který sestoupil z nebe« (Jan 6,41). Symbolika, kterou poznal spolu s dalšími Otcí už sv. Augustin, když napsal: „Položen do jeslí, stal se naším pokrmem“ (Serm. 189, 4). Jesličky totiž obsahují různá tajemství Ježíšova života a přibližují je našemu každodennímu životu.

Relikviář uchovávající Betlémské jesle, bazilika Santa Maria Maggiore, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 9.7.2019, Řím, Itálie.

Pojďme však rovnou k původu jesliček, jak je chápeme my. V duchu se odebereme do Greccia v reatinském údolí, kde se svatý František zastavil pravděpodobně cestou z Říma, kde 29. listopadu 1223 obdržel od papeže Honoria III. schválení své Řehole. Po své pouti do Svaté země mu zvláště tamější jeskyně připomínaly betlémskou krajinu. A je možné, že Prostřáček z Assisi byl v římské bazilice

Santa Maria Maggiore uchvácen mozaikami, představujícími Ježíšovo Narození právě v blízkosti místa, kde se podle starobylé tradice uchovávají desky jeslí.

Františkánské prameny dopodrobna vyprávějí, co se událo v Grecciu. Čtrnáct dní před vánocemi František oslovil jednoho zdejšího muže, jménem Jan, a prosil ho, aby mu pomohl uskutečnit jedno přání: „Chtěl bych totiž oslavit památku toho Dítěte, které se

narodilo v Betlémě, a chtěl bych, pokud možno, na vlastní oči vidět hořkou nouzi, v níž se nacházelo, když nemělo ani to nejnütnější pro novorozeného, jak bylo položeno do jeslí, jak leželo na seně mezi volem a oslíkem.“ Když to ten věrný přítel vyslechl, hned šel, aby spěšně na uvedeném místě připravil vše nezbytné podle světcova přání. Dne 25. prosince přišlo do Greccia mnoho bratří z různých stran, a přišli i muži i ženy z okolí, přinesli svíce a pochodně, aby prozářili onu svatou noc.

Votivní svíce v Grecciu, na místě, kde sv. František postavil první jesličky, PEREGRINATIO IN CORDE ECCLESIAE, 2. 7. 2011

Když František přišel, našel všecko našel jesle se senem, vola a oslíka. Lidé, kteří se sešli, byli tváří v tvář scéně Narození Páně jati nevýslovnou a nikdy předtím nepoznanou

radostí. Potom kněz na jeslích sloužil slavnostně Eucharistii a ukázal na vztah mezi Vtělením Božího Syna a Eucharistií. Tehdy v Grecciu nebyly figurky, betlém tvořili a prožívali ti, kdo byli přítomni (srov. *FP*, str. 147-148).

Tak se zrodila naše tradice: všichni kolem jeskyně překypující radostí, bez jakéhokoli odstupu mezi událostí, která se odehrává, a těmi, kdo se stávají účastnými tajemství.

První životopisec svatého Františka Tomáš z Celana uvádí, že oné noci se k této prosté a jímavé scéně připojil také dar úchvatného vidění. Jeden z přítomných viděl v jeslích ležet samotné Dítě Ježíše. Od oněch jesliček o vánocích roku 1223 "se každý vracel do svého domu naplněn nevýslovnou radostí" (*tamt.* str.148).

3. Svatý František jednoduchostí tohoto znamení uskutečnil velké dílo evangelizace. Jeho učení proniklo do srdce křesťanů a zůstává až do dnešních dnů jako ryzí forma, jak opětovně s jednoduchostí předkládat krásu naší víry. Navíc samo místo, kde vznikly první jesličky, vyjadřuje a vzbuzuje tyto pocity. Greccio se stává útočištěm pro duši, která se skrývá na skále, aby se nechala obklopit tichem.

Proč vzbuzují jesličky takový úžas a dojmají nás? Především proto, že ukazují Boží něhu. On, Stvořitel vesmíru se sklání k naší nepatrnosti. Dar života, pro každého z nás tajemný, nás uchvacuje ještě víc, když vidíme, že Ten, který se narodil z Marie, je zdrojem a oporou každého života. V Ježíši nám Otec daroval bratra, který nás přichází hledat, když jsme dezorientovaní a ztrácíme směr; věrného přítele, který je nám stále nablízku. Daroval nám svého Syna, který nám odpouští a pozvedá z hříchu.

Strojení betléma v našich domovech nám pomáhá znovu prožívat dějiny, které se prožívaly v Betlémě. Zdrojem, který nám umožňuje poznávat a medítovat tuto událost přirozeně vždy zůstávají evangelia. Nicméně její znázornění betlémem pomáhá představit si scény, podněcuje city, vyzývá cítit se vtaženi do dějin spásy, coby současnici této události, která je živá a aktuální v nejrozmanitějších historických a kulturních kontextech.

Už od svého františkánského původu jsou jesličky především pozváním „vnímat“ a „dotýkat se“ chudoby, kterou si Boží Syn zvolil svým vtělením. A jsou také implicitní výzvou následovat Její cestou pokory, chudoby a sebezříkání, jež vede od betlémských jeslí ke Kříži. Jsou výzvou setkat se s Ním a sloužit Mu s milosrdenstvím v těch nejpotřebnějších bratřích a sestrách (srov. *Mt* 25,31-46).

4. Rád bych nyní prošel různá znamení jesliček, abych poukázal na jejich význam. na prvním místě si představíme kontext hvězdného nebe v temné a tiché noci. Není to jen kvůli věrnosti evangelním vyprávěním, ale také s ohledem na význam, který má. Pomysleme kolikrát jen je náš život obklopen nocí. A přece ani v těchto chvílích nás Bůh nenechává samotné, ale dává poznávat svou přítomnost, aby odpověděl na rozhodující

otázky, které se týkají smyslu naší existence: Kdo jsem? Odkud přicházím? Proč jsem se narodil v této době? Proč miluji? Proč trpím? Proč umřu? Aby Bůh na tyto otázky odpověděl, stal se člověkem. Jeho blízkost přináší světlo tam, kde je temnota, a osvěcuje ty, kdo procházejí temnotami utrpení (srov. *Lk 1,79*).

Zmínku si zasluhují také krajiny, které jsou součástí vánočních jesliček, a které nezdědka zobrazují ruiny starobyklých domů a paláců, které někdy nahrazují betlémskou jeskyni a stávají se příbytkem Svaté Rodiny. Tyto ruiny se patrně inspirovaly spisem *Legenda Aurea* dominikána Jacopa da Varazze (13. století), kde se dočítáme o jednom pohanském přesvědčení, podle něhož se měl v Římě zhroutit Chrám míru (*Templum pacis*), jakmile Panna porodí. Tyto ruiny jsou především viditelným znamením padlého lidstva, všeho, co směřuje ke zkáze, co je prohnilé a zpustlé. Tato scéna říká, že Ježíš je novostí uprostřed starého světa a přišel uzdravit, obnovit a vrátit náš život i svět jejich původnímu jasu.

5. Jaké dojetí by nás mělo provázet, když do Betlémů umístíme pahorky, potůčky, ovečky a pastýře! Připomínáme si tak, co předpovídali proroci, že totiž celé tvorstvo má podíl na svátku příchodu Mesiáše. Andělé a kometa jsou znamením, že i my jsme povoláni vydat se na cestu k jeskyni a klanět se Pánu.

»Pojďme tedy do Betléma podívat se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil« (*Lk 2,15*) – tak to říkají pastýři po zvěsti andělů. Je to velmi pěkné poučení, kterého se nám v jednoduchosti popisu dostává. Narozdíl od mnoha lidí, majících v úmyslu dělat tisíc jiných věcí, pastýři jsou prvními svědky toho podstatného, tedy spásy, jež se dává. Ti nejpokornější a nejchudší jsou těmi, kdo dokáží přijmout událost Vtělení. Bohu, který nám jde vstříc v betlémském Dítěti, odpovídají pastýři tím, že se vydávají na cestu k Němu, k setkání lásky a vděčného úžasu. A právě toto setkání Boha s jeho dětmi dává díky Ježíši život našemu náboženství, tvoří jeho jedinečnou krásu, která zvláštním způsobem, vyznačuje se z betlémských jeslí.

6. Do našich betlémů jsme zvyklí dávat mnoho symbolických figurek. Především postavy žebráků a lidí, kteří neznají jinou hojnost než bohatství srdce. I oni jsou právem blízko Dítěti Ježíši, aniž by je kdo mohl vyhostit nebo odehnat od tak improvizované kolébky, že to chudé kolem ní vůbec nevyvádí z míry. Ba chudí jsou dokonce privilegovanými tohoto tajemství, a často těmi, kdo nejlépe dokáží poznávat Boží přítomnost uprostřed nás.

Chudí a prostí v Betlémě připomínají, že Bůh se stává člověkem pro ty, kteří nejvíce vnímají potřebu Jeho lásky a dožadují se jeho blízkosti. Ježíš »tichý a pokorný srdcem« (*Mt 11,29*) se narodil chudý a vedl prostý život, aby nás naučil chápat to podstatné a žít z toho. Z Betléma jasně vysvítá poselství, že se nesmíme nechat klamat bohatstvím a spoustou nabídek prchavého štěstí. Herodův palác je v pozadí, zavřený a hluchý k radostné zvěsti. Tím, že se narodil v jesličkách zahazuje Bůh jedinou velikou revoluci, která dává naději a důstojnost lidem vyděděným a postaveným na okraj: revoluci lásky, revoluci něhy. Z jesliček Ježíš hlásá mírnou mocí výzvu dělit se s těmi posledními jako cestu k lidštějšímu a bratrštějšímu světu, z něhož není nikdo vyloučen, ani odsunut na okraj.

Děti – ale i dospělí – často rádi přidávají do vánočního Betléma jiné figurky, které zdánlivě nemají s evangelním vyprávěním žádnou souvislost. A přece takováto představitelství touží vyjádřit, že v tomto novém světě, který započal Ježíš, je prostor pro všechno, co je lidské, a pro každé stvoření. Od pastýře ke kováři, od pekaře k muzikantovi, od žen nesoucích džbán s vodou k hrajičím si dětem... to všechno představuje každodenní

svatost, radost z konání každodenních věcí mimořádným způsobem, neboť Ježíš s námi sdílí svůj božský život.

7. Postupně nás vánoční Betlém přivádí k jeskyni, kde nacházíme figurky Marie a Josefa. Maria je maminka, která rozvažuje o svém dítěti a ukazuje ho těm, kdo ho přicházejí navštívit. Její soška umožňuje přemítat o velkém tajemství, do něhož byla tato dívka vtažena, když Bůh zaklepal na dveře jejího neposkvrněného srdce. Na andělovo zvěstování, žádající, aby se stala matkou Boží, odpovídá Maria plnou a naprostou poslušností. Její slova: »Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!« (Lk 1,38) jsou pro nás všechny svědectvím, jak se vírou svěřit Boží vůli. Svým „ano“ se Maria stala matkou Božího Syna, aniž by tím ztratila svoje panenství, ale dokonce ho tak posvětila. Spatřujeme v ní matku Boží, která si svého Syna nenechává jen pro sebe, ale ode všech žádá, aby jeho slovu naslouchali a uváděli ho ve skutek (srov. Jan 2,5).

Vedle Panny Marie je svatý Josef jako ochránce Dítěte i jeho matky. Obvykle je znázorňován s holí v ruce a někdy drží lampu. Svatý Josef plní v Ježíšově a Mariině životě velice důležitou roli. Je opatrovníkem, který neúnavně chrání svoji rodinu. Když jej Bůh upozorní na ohrožení Herodem, neváhá se vydat na cestu a emigrovat do Egypta (srov. Mt 2,13-15). A když nebezpečí pomine, přivede rodinu do Nazareta, kde bude prvním vychovatelem dítěte a dospívajícího Ježíše. Josef nesl v srdci velké tajemství, které obestíralo Ježíše a jeho snoubenku Marii, a jako spravedlivý muž se vždycky svěroval Boží vůli, kterou také plnil.

8. Srdce Betléma začne tlouci, když v den Narození Páně, vložíme do jesliček postavičku Dítěte Ježíše. Takto se představuje Bůh: v dítěti, aby se nechal vzít do naší náruče. Ve slabosti a křehkosti skrývá svoji noc, která všechno tvoří a přetváří. Zdá se to nemožné, ale přece je tomu tak: v Ježíši byl Bůh dítětem a v tomto stavu chtěl zjevit velikost svojí lásky, která se projevuje úsměvem a rukama vztaženými ke komukoli.

Narození dítěte budí radost a úžas, protože nás staví před velké tajemství života. Když vidíme zářící oči mladých manželů před jejich právě narozeným dítětem, chápeme city Marie a Josefa, kteří pohledem na Dítě Ježíše vnímali přítomnost Boha ve svém životě.

Betlém v chrámu sv. Benedikta v Pustiměři.

„Život se zjevil“ (1 Jan 1,2), takto shrnuje apoštol Jan tajemství vtělení. Jesličky nám ukazují tuto jedinečnou a mimořádnou událost, která změnila běh dějin a od níž se také počítá náš letopočet: před Kristovým narozením a po Kristově narození, a umožňují nám se jí dotknout.

Způsob Božího jednání je téměř omračující, protože se jeví jako nemožné, aby se Bůh zřekl své slávy a stal se člověkem jako my. Jaké překvapení vidět Boha, který přijímá naše způsoby: spí, pije mateřské mléko, pláče a hraje si jako všechny děti! Bůh jako vždycky udivuje, je nepředvídatelný, neustále mimo naše schémata. Proto jesličky, které ukazují Boha tak, jak přišel na svět, nás vybízejí, abychom přemýšleli o svém životě napojeném na Boží život a stali se jeho učedníky, chceme-li dosáhnout konečného smyslu života.

9. Když se přibližuje slavnost Zjevení Páně, přidávají se do vánočních Betlémů figurky tří králů. Tito mudrcové a bohatí vládci z Východu se na základě pozorování hvězdy vydali na cestu do Betléma, aby poznali Ježíše a přinesli mu svoje dary: zlato, kadidlo a myrhu. Také tyto dary mají alegorický význam: zlato uctívá Ježíšovu královskou hodnost, kadidlo jeho božství a myrha jeho svaté lidství, které pozná smrt a pohřeb.

Pohled na tuto betlémskou scénu nás vede k zamyšlení nad odpovědností, kterou má každý křesťan za šíření evangelia. Každý z nás se stává nositelem radostné zvěsti pro ty, s nimiž se setkává, a konkrétními skutky milosrdenství dosvědčuje radost ze setkání s Ježíšem a jeho lásku.

Mudrci učí, že je možné vyjít zdaleka a dojít až ke Kristu. Jsou to bohatí muži, moudří cizinci, žízňící po nekonečnu, kteří odcházejí na dlouhou a nebezpečnou cestu, jež je přivede až do Betléma (srov. *Mt 2,1-12*). Tváří v tvář Dítěti Králi je zachvacuje veliká radost. Nenechají se pobouřit chudým prostředím a neváhají pokleknout a klanět se mu. Před ním pochopí, že Bůh se stejnou svrchovanou moudrostí, s níž ovládá běh hvězd, řídí i chod dějin a sesazuje mocné a povyšuje ponížené. A po svém návratu do vlasti zajisté vyprávěli o tomto překvapivém setkání s Mesiášem a zahájili tak cestu evangeliu mezi národy.

10. Před jesličkami se mysl ráda vrací do dětských let, kdy se dychtivě čekalo, až se začnou stavět. Tyto vzpomínky nás vždycky přivádějí k novému uvědomění si velkého daru, který jsme dostali tím, že nám byla předána víra, a zároveň v nás budí povinnost a radost umožnit dětem a vnukům prožít tutéž zkušenost. Není důležité, jak se Betlém vystrojí; může být stále stejný nebo se každý rok měnit. Záleží na tom, aby promlouval k našemu životu. Všude a jakoukoli formou vyprávějí jesličky o Boží lásce, o Bohu, který se stal děťátkem, aby nám pověděl, jak blízko je každé lidské bytosti, ať se nachází v jakékoli situaci.

Drazí bratři a sestry, jesličky jsou součástí milého i náročného procesu předávání víry. Počínaje dětstvím a potom v každém životním období nás vedou k rozjímání o Ježíši, k vnímání Boží lásky k nám, abychom cítili a věřili, že Bůh je s námi a my jsme s ním a že díky onomu Dítěti – Synu Božím a Panny Marie – všichni jsme dcerami a syny, a abychom vnímali, že v tom spočívá štěstí. Ve škole svatého Františka otevřeme srdce této prosté milosti a dovolme, aby se z tohoto úžasu zrodila pokorná modlitba: naše „díky“ Bohu, který s námi chtěl sdílet všechno, aby nás nenechal nikdy samotné.

*Greccio, svatyně prvních jesliček,
1. prosince 2019, v sedmém roce pontifikátu.*

Franciscus

Jeho Nejdůstojnější Eminence
GIOVANNI KARDINÁL COPPA, čestný občan Drysic

PEREGRINATIO AD FONTES SALUTIS

BETLÉM - BAZILIKA NAROZENÍ PÁNĚ – JESKYNĚ SV. JOSEFA - 2. BŘEZNA 2013

Poutníci při eucharistii v jeskyni sv. Josefa v Betlémě.

Tuto mši svatou slavíme v jeskyni svatého Josefa, v bazilice Narození našeho Pána Ježíše Krista: je to svaté místo, protože v těchto jeskyních, zbudovaných pod jeskyní Narození, žilo tolik svatých mnichů, jako svatý Jeroným, který zde přeložil celé Písmo svaté; a žily tu i svaté řeholnice jako svatá Paola a její dcera svatá Eustochie, římské šlechtičny, které následovaly svého učitele Jeronýma.

Kousek výš se však nachází nejmenší, ale nejuctívanější místo

světa: Jeskyně Ježíšova narození ve věkovité betlémské bazilice, kde jsou soustředěny všechny vzpomínky a místa vánočních svátků svatého narození našeho Pána, jež si každoročně podmaňují naše srdce. Slova, která jsme viděli vytesána pod oltářem Narození, vypovídají vše: *Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est*, „TADY se z Panny Marie narodil Ježíš Kristus“. Tato slova, vyrytá do velké stříbrné hvězdy, kterou po staletí políbily milióny věřících, se nacházejí pod oltářem Narození, který připomíná místo, kde došlo k Mariinu panenskému porodu. Naproti, o něco níž, je místo jesliček s oltářem Mágů – jediným, kde mohou katolíci slavit mši svatou – kde se tajemní mudrci od Východu klaněli Dítěti spočívajícím na klíně Bohorodičky a Panny panen. Vedle, kousek dál, se v tajuplném pološeru nachází maličký oltář jesliček, do nichž byl položen Boží Syn. Krásná umělecká díla Východu i Západu tu

zobrazují všechny události, popsané ve dvou evangeliích Ježíšova dětství, Matoušově a Lukášově.

Portál baziliky Narození v Betlémě: kdo chce vstoupit na místo Ježíšova narození musí se sklonit.

Na několika málo čtverečních metrech se připomínají události, které změnily svět: Ježíšovo narození bylo jako mezník, rozdělující dějiny na dobu před Kristem a po Kristu, *ante Christum natum* a *post Christum natum*. Moderní kultura by chtěla vymazat z paměti dnešních lidí tyto události, které si všichni, a také nevěřící, připomínají s takovou něhou. I přes tyto šokující a nepochopitelné pokusy, událost zůstává: TADY se narodil Ježíš Kristus; TADY začal svůj život a své poslání Zjevujícího Otce a Spasitele lidí; TADY se změnily dějiny lidstva. Tady se obrátily hodnoty, kterým lidé věří, i když se mýlí; a ukázala se kritéria Boží, jediná, která platí.

"Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel - to je Kristus Pán" (Lk 2,10-11).

Poutníci na Poli pastýřů v Betlémě - tady zaznělo andělské poselství i Boží chvála: "Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v nichž má zalíbení".

V Betlémě Bůh ukazuje svou logiku. Boží Syn se stává člověkem, ale zříká se všech privilegií lidské velikosti. Bůh se zříká sám sebe, jak praví svatý Pavel, zříká se své božské podoby, aby přijal tu lidskou, až k smrti na kříži. Slovo Otce, stvořitelská Moudrost vesmíru, se stává křehkým, bezbranným dítětem, vystaveným vší nenávisti a nebezpečí, lidské pýše, jak ukazuje vraždění nevinátek, k němuž došlo tady v Betlémě, - a na to všechno

odpovídá láskou. Bůh se stává maličkým, abych se my stali velkými: velkými pochopitelně ne podle našich ale podle jeho měřítek. Vždyť v jeho očích má hodnotu to, co se takovým nezdá, hodnotu má chudoba, scházející respekt od jiných, to, co je skryté, cenu má pravá hodnota lidského života, nikoli klamná a pomíjivá zdání, která chtějí dominovat, ale před Bohem nejsou ničím.

Tato Boží logika se měří i volbami, které toto Dítě činí už od prvního okamžiku, kdy přišlo na svět. Přišlo pro chudé. Obyvatelé Betléma mu zavírají

dveře, dávají přednost svému pohodlí, svým návykům, své servilnosti králi Herodovi. Avšak těmi prvními, které chtěl mít Bůh u svého Synáčka jsou chudí, vydeděnění. Jsou to betlémští pastýři, všemi opovrhovaní, považovaní za spodinu společnosti, protože kočovali svými ovci, byli špinaví, potulní, neznalí společenských konvencí občanského života. A přece právě k nim je poslán anděl, aby jim zvěstoval narození Božího Syna, tam na „pole

pastýřů“, které dnes navštívíme; jsou to oni, kdo jako první najdou Dítě Ježíše a z celého srdce mu obětují své maličké dárky. Fresky, které v onom nádherném kostelíku uvidíme, vyjadřují zvláště v postavě chlapce, který pastýře doprovází, nejprve úžas, potom štěstí z objevu, a nakonec radost, že našel Boha. Až poté co s nimi anděl promluvil, může vystoupit na nebe, aby s celým zástupem nebeských kůrů pěl slávu Bohu a pokoj lidem, v nichž má Bůh zalíbení.

Jistě, Ježíš přišel pro všechny, chudé i bohaté, neznalé i moudré: scéna návštěvy Mágů, která následuje hned potom, ukazuje, že prvními, kdo se klaněli Slovu, které se stalo člověkem, byli také mudrci, jimž papež Benedikt XVI. věnoval o letošní slavnosti

Zjevení Páně jedinečnou homílii a popsal je jako neklidné hledače pravdy, vystavené rovněž nepochopení a kritice rozumných, aby čelili neznámu a našli onu Osobnost, o které nevěděli nic, dokonce dítě, které však bylo odpovědí na jejich neklid. A papež Ratzinger v nich viděl obraz biskupa a muže Božího, jehož se dotkl neklid Boha pro dobro člověka, kterého přišel zachránit a je ochoten podstoupit jakoukoli námahu, aby mu zvěstoval Boží pravdu.

Vánoce v Betlémě - jeskyně sv. Josefa.

Kolik ponaučení v kouzlu a tichu Betléma si musíme osvojit! Také my, stejně jako pastýři a Mágové, musíme hledat v Ježíši Toho, který je rovný Otci, a stal se i Synem člověka, aby nám zjevil uvažování, myšlenky a logiku Boží. Dnes, kdy znovu prožíváme radost našich minulých i budoucích vánoc, prosme Ježíše, aby nás skutečně proměnil; ať nám dá podle Božího úradku a zákonů evangelia, ať nás naučí být maličkými, abychom v sobě

měli pravou velikost: tu, že „jsme se stali Božími dětmi, že jsme z Boha zrozeni“ jako nová stvoření, abychom „věřili v jeho jméno a tak mohli vidět jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (Jan 1,12ss).

+ Giovanni card. Coppa

Pražské Jezulátko

VÁNOČNÍ ZAMYŠLENÍ TOMÁŠE KARDINÁLA ŠPIDLÍKA, S.J.

ČESTNÉHO OBČANA PUSTIMĚŘE

S Tomášem kardinálem Špidlíkem S.J. v papežské kapli Redemptoris Mater v Apoštolském paláci ve Vatikánu, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, 13. června 2007.

Jezulátko položené v jesličkách prý zaplakalo a chtělo se vrátit do nebe. Důvod? Stromeček a funkci rozdávat dárky prý mu převzal na Východě děda Mráz, v Americe Táta vánoce; a ti dva se nepohodli s Mikulášem.

Kolik zmatků tak přinesli do milé atmosféry vánočních svátků. Kde je tomu začátek? U dobrého biskupa Mikuláše. Ode dávna je patron námořníků. V Amsterdamu v Holandsku velmi vykvetl jeho kult. Na jeho svátek býval ve městě veliký trh a dětem se odtud přinášel dárek "od sv. Mikuláše". Je známo, že to byli původně Holanďané, kdo založili New York a rozšířili mikulášské zvyky i v Americe. Ale jejich potomci už zapomněli na jejich původ a protože se to všechno dalo v blízkosti vánoc, z dobrého světce Mikuláše se stal nepochopitelný Táta vánoce. Americké zvyky se snadno rozletí světem.

Ale komunistům na Východě vadil titul vánoc a tak najednou jakýsi děda Mráz, který v přírodě všechno živé hubí, najednou začal rozdávat dárky. Milá postavička betlémského Ježíška tu ztratila místo. On mohl rozdávat dárky pod stromeček, protože je sám dostával od dobrých pastýřů, kterým andělé zvěstovali mír všem lidem dobré vůle.

Kardinál Špidlík
s prezidentem Malty

Ale to se jeví lidem dnes zastaralým poselstvím. Zato mají plná ústa míru politici uprostřed teroristických atentátů a nekončících válek. Mají úspěch? Lidé dnes neuvěří snadno těm, kdo hlásají ideály. I sama veřejná společnost, její vládcí a zákony nenabývají snadno důvěru u lidí. Mluví se o krizi všech institucí. Ale přesto všechno, je-li člověk normální, má rád sám sebe a chtěl by uskutečnit všechny možnosti, které má v sobě. Potřebuje k tomu Boha? Mnoho lidí v něj nevěří. Ale jeden z originálních ruských myslitelů prohodil, že i ti, co v Boha věří,

nejsou na tom lépe. Říci jenom "Věřím v Boha" je prý skrytý ateismus. Já, dodává myslitel, věřím a vyznávám, že se Bůh stal člověkem a tam jej najdu, ne nad hvězdami nebo v abstraktních ideálech. Musím jej najít v člověku a pak najdu také opravdového člověka v druhém i v sobě. To pak je podstata křesťanských vánoc: „Narodil se Kristus Pán, nám, nám, narodil se.“

Tento postoj odpovídá i moderní filozofii osoby a hodnot. Lidé vždycky hledali pravdu. Díváme-li se nazpět do naší evropské kultury, kolik vědců a filosofů už pravdu produkovalo. Ale jejich pravdy, zůstanou-li jenom v knihách, málo koho nadchnou. Pravda se stává hodnotnou až ve styku osoby s osobou. Podle toho, jaká ta osoba je, tak vysoká pravda se cení. Kdo se stýká s hudebníky, cení si hudby. Kdo se přátelí s fotbalisty, má rád fotbal. Hledá přátele s finančníky, kdo má rád peníze. Ale pak je tu velké nebezpečí, že je pravda něčím relativním, a že filozofie hodnot se stane ospravedlněním mafie a všech druhů spiknutí.

Abychom našli pravdu a hodnotu věčnou a jedinou, musíme najít v člověku věčného Boha, konkrétní vtělený ideál všeho dobrého a krásného. Cítí to všichni, i ti, kteří si říkají nevěřící. I oni si v duchu stavějí Betlémy. Dej Bůh, aby nebyly jenom papírové a z pozlátka. U českého Betlému se zpívá: „Člověčenství naše ráčil vzítí na se, z životě čistého, z rodu královského, radujme se, veselme se, nám, nám, narodil se“.

Křesťanský zvyk je tedy stavět o Vánocích jesličky. Pochází od sv. Františka z Assisi. Ale u nás v Čechách je i kult pražského Jezulátka. Pozvali mne na Maltu a byla k tomu zvláštní příležitost. Měl jsem posvětit sošku Jezulátka, kterou darovala Česká republika maltézkým rytířům jakoby úředně, protože iniciativa vyšla od konzulátu našeho státu a velké slavnosti se pak účastnil prezident Malty a vláda, v divadle pak účinkovali dva čeští hudební umělci. Co jsem měl při té příležitosti povědět? Začal jsem konstatováním, že je pražské Jezulátko nejznámějším Čechem ve světě, nejenom v Evropě, ale hlavně v Jižní Americe. Povzdechl jsem si jenom: „Škoda, že se narodilo ve Španělsku.“ Odtud totiž soška přišla do Prahy. To s radostí slyšel nuncius, rodilý Španěl, ale o tom nevěděl.

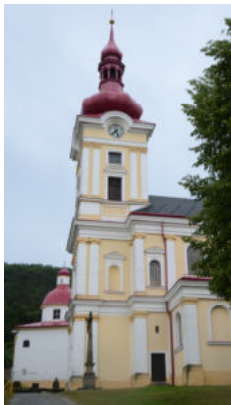
Ale pak jsem měl něco povědět o duchovním významu této události. Posluchači se podivili a zapochybovali o tom, když jsem řekl, že je to obraz Krista, který se mně zdá

nejvhodnější pro dnešní dobu. Četl jsem v očích němou otázku, proč to říkám, proto jsem měl pohotovou odpověď. Kristus je v dnešním světě opravdu malý. Lidí, kteří ho znají, je pořád ještě menšina ve světě. Při dnešní výměně obyvatelstva se křesťanství jakoby ztrácelo. Na některé z nás to dělá smutný dojem, ale neprávem. V historii světa velcí vždycky časem umírají a dorůstají ti, kdo byli malí. To platí o lidech, o národech a tedy se dá aplikovat i na dějiny křesťanství. I v naší zemi mají mnozí dojem, že věřících ubývá, že jsou ve společnosti malí. Ale dejme se poučit během přírody. Tam jsou velké balvany a malý trávník. Balvany se s hlukem valí a roztříští se, trávník potichu roste. Vánoce jsou svátek, který nám má připomenout, že víra v Krista není ideologie, ale život. To pak, co je živé roste a patří mu budoucnost. Ostatní Goliáši budou "obloupeni", aby byli lidé vykoupeni.

Čte se o jedné výpravě do Antarktidy, že se v polární noci ztratili na cestě a nemohli najít svůj základní tábor. Křičeli na sebe, ale v hukotu větrů se neslyšeli, neviděli se. Ale nakonec se přece jen u tábora sešli. Počítali se, jsou-li všichni. Ale napočítali o jednoho víc. Kdo to je? Kde je? Záhadná otázka. Je to pěkný symbol historie Židů Starého zákona. Kolikrát se ztratili jako beduíni na cestách, ale byli si jisti, že je někdo vede. Ten se v plnosti času objevil jako Kristus, aby vybudoval definitivní království Boží. Z života čistého, z rodu královského, nám, nám narodil se.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

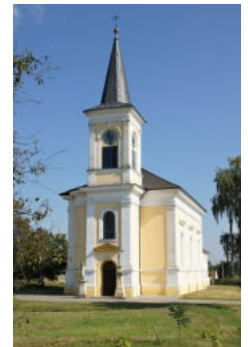

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

„Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a život“
(Jan 6,63)

SLOVO

+ P. FRANTIŠKA BENÍČKA

Vánoce - svátky rodiny

Vánoce jsou odjakživa svátky rodinné. Prožíváme je v kruhu svých nejbližších, ti nejmenší se radují z dárků, a my starší vzpomínáme na své dětství, co všechno jsme prožili a zažili. O vánocích tají ledy mezilidských vztahů, jsme k sobě vstřícnější, milejší a všímavější, než kdykoliv jindy.

Jenže za pár dnů bude po svátcích a zase všechno poběží v zajetých kolejích. My si ovšem přejeme, aby ta vánoční atmosféra trvala dál především v našem rodinném společenství. Díváme se proto na Svatou rodinu, která je vzorem pro všechny naše rodiny.

V roce 1921 zavedl papež Benedikt XV. pro celou Církev svátek sv. Rodiny. Udělal jistě dobře, protože rodina není jen základem společnosti, ale i Církve. Budou-li dobré křesťanské rodiny, potom i Církev bude na výši a její svědectví bude přesvědčivější. Když jsem včera uvažoval nad tím, co bych měl říci našim rodinám, tak jsem si říkal, že by na tomto místě měli stát rodiče, kteří dobře vychovali své děti, a tak mohli poradit těm, kteří se teprve na manželství připravují anebo se potýkají s různými problémy, souvisejícími s výchovou. Takových rodičů je ovšem málo, jestli vůbec nějakí jsou. Říká se totiž, že není kostelíčka, kde by nebylo kázáníčka a není domu, kde není lomu. A myslím, že je to pravda. Proto nezbyvá, než se učit od jediného učitele, Otce nás všech – Boha, který své záměry s námi a s našimi rodinami zjevuje ve svém slově. Úkolem nás, kněží, je toto slovo vysvětlit a aktualizovat v konkrétních životních podmínkách. Vždyť i já jako kněz jsem vyrůstal v rodině mezi třemi sourozenci, navštěvuji rodiny, takže jsem v obraze a mohl bych k tomu také něco říci.

Už základem dobrého manželství jsou dobré vztahy mezi oběma partnery. A ty nespadnou nikomu do klína, ale musí se teprve vybudovat. Kdo vstoupil do manželství, brzy se přesvědčí, že si musí na toho druhého zvykat, musí se s ním sžít. Je to jako když se koupí nové auto. Nejdřív je třeba ho dobře zajet, než si součástky na sebe zvyknou a potom je chod motoru lehký a plynulý.

Soužití lidí je jako stroj, který občas skřípe. Je třeba ho zase promazat olejem, V manželství jsou tímto olejem slova uznání. Pochválit, ocenit toho druhého. Co se nepodaří, nad tím zavřít oči. Svatý Pavel říká, že láska nemyslí jen a jen na sebe. Klíčem k vzájemné dohodě je vždy dobrá vůle na obou stranách. Muž přijde domů nazlobený, nervózní, a zlobu si vylije na manželce. Když vybuchne i ona, pak je to kanonáda. Šťastná je, když dovedl mlčet. Každý voják vám potvrdí, že granát, když dopadne na tvrdou skálu, tak všechno trhá: když padne do měkkého bahna, nevybuchne.

Dále je třeba mít správný pohled na manželství vzhledem k dětem. Děti jsou korunou manželské lásky, která nemá být nikdy sobecká, nemá se zredukovat na užívání života, jak se říká. Zdá se, že tento trend ovšem v dnešní společnosti převládá a ovlivňuje i způsob života mnohých křesťanských rodin. Není proto divu, že stoupá rozvodovost. Za posledních 20 let ve vyspělých zemích, mezi které patří i ČR, se počet rozvodů zdvojnásobil. Děti se rodí čím dál méně, protože 2 děti, to už je prý moc – všechno je na ně drahé, nejsou peníze, ale ve skutečnosti se tím v mnoha případech jen promítá vlastní sobectví rodičů, kteří si chtějí učinit svůj život pohodlným a nenáročným, a tak chtějí vést i své dítě či dvě děti. Na vrcholu hodnotové škály je mercedes, cestování po světě a tučné konto ve Švýcarsku. V křesťanských rodinách má být na vrcholu tohoto žebříčku láska – tedy štěstí učinit šťastným svého partnera a své děti. K tomu je však třeba vést své ratolesti už od dětství. Tam začíná příprava na manželství, ne až dva měsíce před svatbou.

Dítě je třeba vést k Bohu – modlit se s ním, ne modlit se každý zvlášť. To se pak nemodlí nikdo. Výchova má být taková, aby děti nebyly zhýčkané. Jestliže si dítě všechno vynutí, vybrečí, vytruceje a rodiče mu všechno dají, pletou si na sebe bič. Výchova musí být jednotná – ne že maminka všechno zakazuje a tatínek vše povoluje! V zásadních věcech musí být zajedno. Ne že maminka jde do kostela a tatínek na pivo. Když jsem byl na návštěvě v jedné rodině, položil jsem dítěti otázku, koho má raději, jestli tatínka nebo maminku; a ono mi řeklo, že oba dva – jak výmluvné svědectví!

Nejdůležitější je mít pro dítě čas. Rodiče však, aby si tento úkol usnadnili, posadí dítě k televizi či počítači a nechají ho před ní sedět celé odpoledne a dítě sleduje všechno možné – pohádky, kriminálky, někdy i horory a pořady naprosto nevhodné, a rodičům to nevádí. Zatím možná ne, ale za pár let jim zbudou jen oči pro pláč. Sdílet s dítětem jeho starosti, život vůbec, zajít si na procházku do přírody, na nějaký kulturní program.

Zvláště mladí lidé, kteří chtějí vstoupit do manželství by měli tyto skutečnosti manželského života brát vážně a podle toho se i rozhodovat pro život se svým partnerem. Myslet si, že obrátím nevěřícího na víru je dost opovážlivé spoléhání se na sebe i na Boha. Mladí lidé mají vědět, co chtějí v životě dosáhnout a o tom se v době známosti vážně bavit. Když oba budou chtít udělat díru do světa, přitom vychovat tři děti, pak se jim to asi nepovede. Anebo když on bude chtít být špičkovým manažerem a ona zase ho chce mít pořád doma, tak se asi neshodnou. Úspěch manželství spočívá v podmínce, že se sejdou dva lidé, kteří jsou schopni sebe navzájem a později i své děti učinit šťastnými.

Do rodiny patří i dědečkové a babičky, kteří kolikrát mnohem více prožívají zodpovědnost za svá vnoučata, než jejich rodiče. Mladí lidé nemají odsuzovat názory starých. Baťa jednou řekl: „Kdy mi bylo dvacet, myslel jsem si, že můj otec je největší hlupák. Když mi bylo třicet, říkal jsem si, že tak hloupý není; a když je mi teď čtyřicet a nevím si s něčím rady, ptám se, jak by to udělal on“.

Na závěr se nechme vést rodinou nazaretskou a shrňme v tomto pohledu vše, k čemu nás přivádí:

Víme, že nazaretská rodina měla hodně starostí a problémů, ale všechno zvládla, protože všichni její členové ctili první ctnost – poslušnost. Maria, Josef, ale i Ježíš udělali všechno, co po nich Bůh chtěl. A to je milí rodiče klíč ke štěstí a harmonii v našich rodinách.

Základem je tedy poslušnost ve všech rovinách: rodiče mají naslouchat Bohu, jeho hlasu ve svědomí, naslouchat jeden druhému a naslouchat dětem. V zásadě je třeba

připomenout, co je cílem křesťanské výchovy, oč mají rodiče dbát, aby dobře děti vychovávali:

- *zprostředkovat víru náboženskou výchovou*, a tak je vést k etickým hodnotám – pracovitosti, svědomitosti, slušnosti, spravedlnosti, mírnosti;
- *všímat si nesprávných a nevhodných postojů svých dětí* na rzně proti nim zakročovat – změkčilá výchova udělá z dětí rozmazlence a sobečky;
- *vytváření útulného domova* – vést děti svým příkladem a chránit je před svody zla. Zajímat se o to, co děti čtou, na co se dívají, s kým se kamarádí. Vést je k ušlechtilým zájmům a zábavám;
- *starat se o tělesné a duchovní dobro svých dětí* – starat se nejen o obživu a ošacení, ale také o jejich budoucí uplatnění;
- je třeba *respektovat u dětí svobodnou volbu stavu a povolání*.

Dnes bych však chtěl připomenout nám všem dospělým, že i my všichni máme povinnosti vůči svým rodičům. Starozákonní kniha Sirachovcova jasně vyjadřuje přání Boha, aby rodiče byli v úctě u svých dětí. Navíc víme, že 4. přikázání Desatera je obdařeno příslibem odměny již zde na zemi.

Nejprve je třeba říci, že dospělostí sice končí poslušnost, ale úcta k rodičům trvá i po

jejich smrti až za hrob. Pokud dospělí bydlí s rodiči, nemusí je sice poslouchat, ale nesou spoluzodpovědnost za společenství rodiny, její atmosféru i dobré jméno. Stále je třeba mít na mysli, že rodiče nám dali život a vložili do nás hmotné i duchovní investice a tady je třeba stále projevovat vděčnost, ke které patří vlídnost, zdvořilost, trpělivost, velkorysost, pochopení.

Zvláště když rodiče zestárnou se ukáže, jak je máme rádi. Není dobré nechat staré rodiče napospas různým ústavům s cizí péčí. Umět se postarat jak o hmotné, tak duchovní zabezpečení svých rodičů má být v našich rodinách samozřejmostí. Nakonec tím dáváte příklad svým dětem, jak se mají ony jednou zachovat k vám.

Vraťme se ještě na závěr k údělu Svaté rodiny nazaretské, která nám ukazuje, jak je možné všeho toho, co jsme si dnes řekli dosáhnout. Tím základním předpokladem je obětavá láska – tam, kde je Ježíš nejen občasným hostem, ale skutečným členem rodiny, jen tam panují nesobecké vztahy a jeden pro druhého je ochoten obětovat i to, nač má nárok. Jen takové rodiny jsou šťastné a požehnané. Amen.

KATECHEZE O ROZLIŠOVÁNÍ

Duchovní útěcha

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra., Vatikán, 23. listopadu 2022)

Jen v Bohu odpočívá má duše, od něho je má spása. Jen on je má skála a spása, má tvrz, nic mnou nepohne. [...] Jen v Bohu odpočívej, má duše, od něho pochází to, v co doufám.. (Žalm 62,2-3.6)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Pokračujeme v katechezích o duchovním rozlišování, o tom, jak rozpoznat, co se děje v našem srdci a duši. Poté, co jsme uvažovali nad některými hledisky duchovní neútěchy, oné temnoty v duši, budeme dnes hovořit o duchovní útěše, která je světlem duše a dalším důležitým prvkem rozlišování, jež nelze považovat za samozřejmý, neboť může zavdat příčinu k omylům. Musíme pochopit, co je to duchovní útěcha, stejně jako jsme se snažili pochopit duchovní neútěchu.

Co je to duchovní útěcha? Je to prožitek vnitřní radosti, který povoluje, abychom ve všem spatřovali Boží přítomnost, posiluje víru i naději a také schopnost činit dobro. Člověk prožívající útěchu se při střetu s těžkostmi nevzdává, protože zakouší pokoj silnější, než je zkouška. V duchovním životě i životě jako celku se tudíž jedná o veliký dar a prožitek této vnitřní radosti.

Útěcha je niterné hnutí, které se dotýká hlubin našeho já. Nebije do očí, ale jemně lahodí jako kapka vody pronikající do houby (sv. Ignác z Loyoly, *Duchovní cvičení*, 335). Člověk vnímá, že jej zahaluje Boží přítomnost, byť neustále cítí jeho svobodu. Nikdy to není nic neladného, co by se snažilo znásilnit naši vůli, ani pomíjivá euforie: naopak, jak jsme si všimli, také bolest – vyvolaná kupříkladu vlastními hříchy – se může stát důvodem k útěše.

Pomysleme na prožitek sv. Augustina, který s matkou Monikou rozmlouvá o kráse věčného života, či na dokonalou radost sv. Františka, jež se ostatně pojila se snášením velice tvrdých situací. Pomysleme na četné světce a světice, kteří dokázali vykonat mnoho velkolepého nikoli kvůli tomu, že by se považovali za schopné a zdatné, ale protože si je podmanila konejšivá vlídnost Boží lásky. Je to onen pokoj, který v sobě užasle zaznamenává svatý Ignác při četbě životopisů světců. Pokoj, který po konverzi zakouší Edith Stein, když rok po přijetí křtu píše: „Odevzdávám se tomuto citu a postupně mne začíná naplňovat nový život, který mne podněcuje k novému jednání, aniž by se nijak napínala má vůle. Tento životodárný přítok jako by pramenil z konání a síly, které mi nenáleží a které, aniž by na mne vyvíjely násilí, ve mně přebírají činnost“ (*Psicologia e scienze dello spirito, Città Nuova, 1996, 116*). Je to tedy čirý pokoj, který v našem nitru dává vzejít dobrým hnutím.

Duchovní útěcha se týká především naděje, upíná se k budoucnosti, vyvádí na cestu, umožňuje, abychom se chopili do té doby ustavičně odkládané, či dokonce nepředstavitelné iniciativy, jakou byl křest pro Editu Steinovou.

Útěcha dopřává pokoj nikoli proto, abychom zůstali sedět a užívali si ho ... nikoli. Zaplavuje tě pokojem, přitahuje tě k Pánu a staví tě na cestu, abys jednal, abys konal

dobro. Když prožíváme čas útěchy, vždy nás to podněcuje k hojnému konání dobra. Ve chvílích neútěchy bychom se naopak chtěli uzavřít sami v sobě a nedělat nic...Útěcha tě pohání vpřed, ke službě druhým, společnosti, lidem...Duchovní útěcha není „řiditelná“, nelze si ji objednat, nelze ji dle libosti naprogramovat. Je to dar Duchy svatého, který umožňuje natolik důvěrný vztah k Bohu, že se jím zdánlivě ruší veškerý odstup. Když sv. Terezie od Dítěte Ježíše ve čtrnácti letech navštívila římskou baziliku sv. Kříže, snažila se dotknout jednoho hřebu, jimiž byl Ježíš přibit na kříž, který se zde uctívá. Tuto svou nebojácnost Terezička pocítuje jako přívál lásky a důvěrnosti. A pak si zapíše: „Byla jsem skutečně až příliš odvážná. Avšak Pán vidí do hloubi srdce a ví, že můj úmysl byl čistý...Jak je vidět, jednala jsem jako dítě, které si smí všechno dovolit a které považuje poklady otcovy za své.“ Takto si to spontánně zapsala: útěcha tě mírně a pokojně přivádí k takovému bezprostřednímu jednání, jako bychom byli děti. Čtrnáctiletá dívka nám zde podává nádherný popis duchovní útěchy. Je na něm patrný vztah k Bohu, který nám dodává odvahu, touhu po účasti na Jeho životě, tedy na konání toho, v čem má Bůh zalíbení. Vnímáme totiž důvěrnost svého vztahu k Bohu, cítíme, že jeho domov je naším domovem, že u Něj nacházíme přijetí, lásku a občerstvení. Díky této útěše se nevzdáváme, byť musíme čelit obtížím: a vsutku, Terezie s toutéž smělostí a navzdory svému mládí žádá papeže o svolení se vstupem do Karmelu a je vyslyšena. Co to znamená? Znamená to, že duchovní útěcha posiluje naši statečnost, kdežto temnota a neútěcha nás vedou k myšlenkám, že na nic nestačíme. Stahují nás ke dnu, do temnoty. „Nemohu to udělat, nezvládnou to“. V časech útěchy naopak vnímáme, že v Boží síle můžeme jít dál a konat věci, které bychom v neútěše nebyli zvládnali. To je na útěše pěkné, avšak pozor, musíme dobře rozlišovat Boží útěchu od falešné útěchy.

V duchovním životě nastává cosi obdobného jako v lidské tvorbě: najdeme tu originály a napodobeniny. Jestliže se ryzí útěcha podobá kapce na houbě, je jemná a niterná, její nápodoby jsou hlučnější a nápadnější, jsou čirým nadšením. Jsou jako nesoudržné ohně ze slámy a vedou nás k tomu, že se stahujeme do sebe a nestaráme se o druhé. Falešná útěcha nakonec zanechává prázdnotu, jelikož nás vzdaluje od středu našeho bytí. Z toho důvodu jsme schopni učinit cokoli, když vnímáme štěstí a pokoj. Nesmíme ovšem tento pokoj zaměňovat s přechodným nadšením, které trvá dnes, ale pak poleví a už není.

Je tudíž třeba konat rozlišování, i když prožíváme duchovní útěchu. Falešná útěcha se totiž může stát nebezpečnou, pokud ji nutkavě vyhledáváme kvůli ní samé a zapomínáme přitom na Pána. Jak by řekl svatý Bernard, hledá se útěcha poskytovaná Bohem, a nikoli Bůh v útěše. Máme však hledat Pána, protože Pán nás svou přítomností utěšuje a pobízí k další cestě, nikoli Boha, který nám k tomu přináší útěchu, to není dobré a nemělo by nás to zajímat. Jednalo by se o tutéž dětskou dynamiku, o níž jsme hovořili posledně: dítě hledá své rodiče, aby od nich něco vyzískalo, nikoli kvůli nim samotným, sleduje nějaký zájem: „Tatínku, maminko“. Děti jsou v tom zdatné, umějí si pohrát, a když je rodina rozdělená, hledají na obou stranách, ale to není dobré, něco takového není útěcha, nýbrž zájem. Také nám hrozí, že budeme svůj vztah k Bohu prožívat dětinsky, sledovat vlastní zájmy, umenšíme Boha na uživatelský a spotřebitelský předmět, a ztratíme tak ten nejkrásnější dar, kterým je Bůh sám. Jděme tedy kupředu životem, který se odvíjí mezi duchovní útěchou plynoucí z Boha a neútěchou pocházející z hříchu tohoto světa, avšak dokažme rozlišovat, kdy se jedná o Boží útěchu, která vlévá pokoj až do hloubi duše, a kdy o pomíjivé nadšení, které není špatné, ale není Boží útěchou.

O pravé duchovní útěše

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 30. listopadu 2022)

Za to se modlím: ať stále víc a více roste vaše láska a s ní i poznání a všestranný úsudek, abyste dovedli volit to lepší, čistotou jen zářili a byli bez hříchu pro onen den Kristův, s plnou mírou dobrých skutků, (vykonaných) ve spojení s Ježíšem Kristem, k Boží chvále a slávě. (Filipanům 1,9-11)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Pokračujeme v úvahách o rozlišování a zejména o duchovní zkušenosti zvané "útěcha", o které jsme mluvili minulou středu, a ptáme se: Jak rozpoznáme pravou útěchu? To je velmi důležitá otázka pro dobré rozlišování, abychom nebyli při hledání svého pravého dobra oklamáni.

Některá kritéria můžeme najít v úryvku z Duchovních cvičení svatého Ignáce z Loyoly: "Je-li v myšlení všechno dobré," říká svatý Ignác, "je-li začátek, prostředek a konec zcela dobrý, klonící se ke všemu dobrému, tak je to znamením dobrého anděla. Když však někdo v průběhu svých myšlenek skončí u nějaké špatné nebo rozptylující věci nebo u něčeho méně dobrého, než co jsi duše předtím předsevzala vykonat, nebo když to duši oslabuje a znepokojuje tím, že jí to odnímá mír, klid a pokoj, který předtím měla, tak je to zřejmým znamením, že to pochází od zlého ducha." (č. 333). Je totiž pravda, že existuje pravá útěcha, ale existují i útěchy nepravé. A k tomu potřebujeme dobře pochopit cestu útěchy: kudy vede a kam mě vede? Pokud mě to vede k něčemu, co není dobré, pak ta útěcha není autentická, je takřikajíc falešná.

Jedná se o cenné indikace, které si zaslouží krátký komentář. Co znamená, že začátek je zaměřen na dobro, jak říká svatý Ignác o dobré útěše? Uvedme příklad: mám úmysl modlit se a všímám si, že je doprovázen náklonností k Bohu a k bližnímu, vybízí ke štědrosti, k dobročinnosti: je to dobrý začátek. Na druhou stranu se může stát, že tato myšlenka vznikne, abych se vyhnul práci nebo úkolu, který mi byl svěřen: pokaždé, když mám umýt nádobí nebo uklidit dům, dostanu velkou chuť začít se modlit! To se v kláštorech stává, ne? Modlitba však není útekem od úkolů, naopak, je pomocí k dosažení dobra, k němuž jsme povoláni tady a teď. Tolik k začátku.

Pak jsou tu prostředky: svatý Ignác říkal, že začátek, prostředky i cíl musí být dobré. Začátek je následující: mám chuť se modlit, abych nemyl nádobí: tak jdi, umyj nádobí a pak se jdi modlit. Pak je tu prostředek, tedy to, co následuje po této myšlence. Pokud se začnu modlit jako farizeus v podobě (srov. Lk 18,9-14), a budu mít tendenci se líbit sám sobě a pohrdat druhými, možná s nelibostí a trpkostí, pak jsou to známky toho, že zlý duch použil tuto myšlenku jako klíč k tomu, aby vstoupil do mého srdce a přenesl sem svůj úmysl. Když se jdu modlit a vzpomenu si na slavného farizeje - "Děkuji ti, Pane, že

se modlím, nejsem jako ostatní lidé, kteří tě nehledají, nemodlí se" - tam ta modlitba končí špatně. Tato útěcha při modlitbě spočívá v tom, že se před Bohem cítíme jako páv. A to je prostředek, který je špatný.

A pak je tu konec. Konec je něco, s čím jsme se již setkali, totiž: kam mě vlastně ta myšlenka zavede? Kam mě například vede myšlenka na modlitbu. Může se například stát, že se plně věnuji nějakému krásnému a záslužnému dílu, ale to mě tlačí k tomu, abych se přestal modlit, protože jsem zaneprázdněný, mám tolik práce, že jsem stále agresivnější a podrážděnější, mám pocit, že všechno závisí na mně, až nakonec ztrácím důvěru v Boha. Zde zjevně působí zlý duch. Začnu se modlit, a pak se při modlitbě cítím všemocný, že všechno musí být v mých rukou, protože jsem jediný, kdo ví, jak věci zařídit: zřejmě zde také není dobrý duch. To znamená dobře prozkoumat cestu našich pocitů a cestu dobrých pocitů, útěchy, když chci něco udělat. Jaký je začátek, jaký je prostředek a jaký je konec.

Styl nepřítel - když mluvíme o nepříteli, mluvíme o ďáblu, ďábel existuje! - jeho styl, jak víme, spočívá v tom, že se představuje lstivým, maskovaným způsobem: začíná tím, co je nám nejdražší, a pak nás k sobě postupně přitahuje: zlo vstupuje potají, aniž by si to člověk uvědomoval. A časem se z jemnosti stane drsnost: myšlenka se ukáže taková, jaká ve skutečnosti je.

Proto je důležité trpělivě, ale nezbytně zkoumat původ a pravost svých myšlenek; je to výzva k tomu, abychom se poučili ze zkušenosti, z toho, co se nám děje, a neopakovali stále stejné chyby. Čím více se známe, tím více vycítíme, kudy do nás vstupuje zlý duch, jaká jsou jeho "hesla", vstupní dveře do našeho srdce, na která místa jsme nejcitlivější, abychom jim do budoucna věnovali pozornost. Každý z nás má nejcitlivější místa, nejslabší místa své osobnosti: a právě tam vstupuje zlý duch a odvádí nás na špatnou cestu, nebo nás odvádí ze správné cesty. Jdu se modlit, ale odvede nás od modlitby.

Příklady by se daly libovolně množit a reflektovat tak naši každodenní realitu. A to je to, co musíme dělat - proto je tak důležité každodenní zpytování svědomí - než skončíte den, na chvíli se zastavte. Co se dělo? Ne v novinách, ne v životě: co se děje v mém srdci? Bylo mé srdce pozorné? Rostlo? Nebo prošlo všechno, aniž bych si toho byl vědom? Co se stalo v mém srdci? Toto zkoumání je důležité, je to cenné úsilí o nové čtení života z určitého úhlu pohledu. Všimnout si toho, co se děje, je důležité, je to znamení, že v nás působí Boží milost, která nám pomáhá růst ve svobodě a uvědomění. Nejsme sami: je to Duch svatý, kdo je s námi. Dívejme se, jak se věci odehrávají.

Skutečná útěcha je jakýmsi potvrzením, že děláme to, co po nás Bůh chce, že jdeme po jeho cestách, tedy po cestách života, radosti a pokoje. Rozlišování se totiž netýká jen toho, co je dobré nebo co je největší možné dobro, ale toho, co je dobré pro mě tady a teď: v tom jsem povolán růst a klást hranice jiným návrhům, sice lákavým, ale nereálným, abych se nenechal oklamat při hledání pravého dobra.

Bratři a sestry, je třeba pochopení, je třeba pokročit v porozumění tomu, co se děje v mém srdci. A to vyžaduje zpytování svědomí, abyste viděli, co se stalo. "Dnes jsem se tam rozzlobil, neudělal jsem to či ono...": ale proč? Je třeba hledat příčiny těchto chyb. "Dnes jsem byl šťastný, ale bylo to nudné, protože jsem musel pomáhat tamtěm lidem, ale nakonec jsem se cítil spokojený, naplněný tou pomocí"... V tom je Duch svatý. Naučte se číst v knize svého srdce, co se tam stalo během dne. Udělejte to, stačí dvě minuty, ale ujišťuji vás, že vám to udělá dobře.

Potvrzení dobré volby

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 7. prosince 2022)

Bázeň před Pánem občerstvuje srdce a přináší radost, veselí a dlouhý život. Tomu, kdo se bojí Pána, nakonec bude dobře a bude požehnan v den své smrti. Koruna moudrosti je bázeň před Pánem, dává vzejít blahu a zdraví. Trpělivý vydrží do příhodného času, pak mu vyroste radost. (Sirach 1,12-13.18.23)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Je důležité, abychom v průběhu duchovního rozlišování dbali rovněž na onen úsek, který následuje po přijatém rozhodnutí, a tak postihli znamení, která tuto volbu potvrzují, anebo ji vyvracejí. Když mám přistoupit k nějakému rozhodnutí, vykonám duchovní rozlišování, zvážím kladné a záporné důvody, citová hnutí a modlím se za to... Poté, co tento proces skončí a rozhodnutí podstoupím, je třeba dávat pozor a zkoumat toto rozhodnutí, neboť v životě existují také nedobré volby a znamení, která různá rozhodnutí popírají, anebo potvrzují.

Všimli jsme si totiž, že zásadním měřítkem k rozpoznání Božího hlasu vprostřed mnoha jiných hlasů, je čas. Jedině Bůh je pánem času: čas je tedy zárukou jeho původnosti a odlišuje Jej od napodobením, které k nám promlouvají jeho jménem, aniž by se jim to zdařilo. Jedním z rozpoznávacích znamení dobrého ducha je skutečnost, že sdílí pokoj, který trvá v čase. Jestliže se zahloubáš a chopíš se nějakého rozhodnutí, které ti dopřeje pokoj trvajícím v čase, jde o dobré znamení a naznačuje to krásnou cestu. Tento pokoj přináší harmonii, jednotu, vroucnost a horlivost. Z procesu tohoto prohlubování vychází lepší, než jaký jsi do něj vstoupil.

Pokud se například rozhodnu, že modlitbě věnuji o půl hodiny více a poté zaznamenám, že prožívám lépe také další momenty během dne, jsem klidnější a méně úzkostlivý, vykonávám práci s větší péčí a chutí a rovněž vztahy s obtížnými lidmi se odvíjejí přátelsky, jsou to všechno důležitá znamení hovořící ve prospěch onoho rozhodnutí.

Duchovní život obíhá v kruhu a prospěšnost nějakého rozhodnutí působí kladně ve všech životních oblastech, protože se jedná o účast na Boží tvořivosti.

Můžeme rozpoznat několik důležitých hledisek, která nám pomohou vykládat čas, následující po nějakém rozhodnutí, jako možné potvrzení dobré volby. Již jsme se s nimi v průběhu těchto katechezí setkali, ale nyní nacházejí své další uplatnění. První hledisko spočívá v tom, zda své rozhodnutí mohu považovat za možnou odpověď na lásku a velkorysost, které mi Pán prokázal. V takovém případě volba nepovstává ze strachu a citového vydírání, ale z vděčnosti za přijaté dobro, které srdce podněcuje ke svobodnému prožívání vztahu s Pánem.

Dalším důležitým prvkem je vědomí, že v životě stojíme na správném místě, onen klid plynoucí z toho, že jsme tam, kde máme být, a jsme součástí většího plánu, jemuž bychom rádi poskytli svůj přínos. Na Svatopetrském náměstí existují dva body – ohniska elipsy, odkud člověk zahlédne jednotlivé sloupy Berniniho kolonády v dokonalém zákrytu. Obdobně může člověk uznat, že našel, co hledal, když do jeho dnů vstoupí řád, když vnímá rostoucí spojitost mezi svými různorodými zájmy, stanoví správnou hierarchii důležitosti, vše prožívá s lehkostí a zvládá vyskytující se nesnáze s novou energií a v síle ducha. Toto jsou znamení dobrého rozhodnutí.

Dalším dobrým stvrzujícím znamením je například skutečnost, že si vůči svému rozhodnutí zachováme svobodu, jsme ochotni je zpychybnit a dokonce se jej vzdát v případě možných popření této volby, v kterých se snažíme najít Pánovo poučení. Nikoli proto, že by nám Bůh chtěl odpírat to, co je nám drahé, nýbrž abychom to prožívali svobodně a nepřilnuli k tomu. Jedině Bůh ví, co je pro nás opravdu dobré. Posesivnost odporuje dobru a zabíjí cit. Mnohé případy domácího násilí, o kterých bohužel svědčí časté zprávy, téměř vždy vznikají z toho, že si nárokuje citové ovládnutí druhého člověka a vyhledáváme absolutní jistotu, která usmrcuje svobodu, dusí život a činí z něj peklo.

Můžeme milovat jediné ve svobodě, a proto nás Pán stvořil svobodné, včetně svobody, která Jej odmítá. V našem zájmu je nabídnout Mu to, co považujeme za nejdražší, neboť nám to tak umožní, abychom to prožívali tím nejlepším možným způsobem a v pravdě – jako dar, kterým nás Pán obdařil, jako znamení jeho nezištné dobroty a za vědomí, že náš život, stejně jako celé dějiny, spočívá v jeho dobrotivých rukou.

Bible to nazývá bázní Boží, což neznamená, že by nás Bůh děsil, nýbrž je to úcta k Bohu a nepostradatelná podmínka k přijetí daru Moudrosti (*Sir 1,1-18*). Tato bázeň vyhání jakoukoli jinou tíseň, protože se upíná k tomu, který je Pánem všech věcí. Před jeho tváří nás nic nemůže znepokojit. Je to zkušenost, kterou s úžasem popisuje sv. Pavel: „Dovedu žít v odříkání, a dovedu žít v hojnosti. Seznámil jsem se důvěrně se vším: se sytostí i hladověním, s nadbytkem i nedostatkem. Všechno mohu v tom, který mi dává sílu“ (*Flp 4, 12-13*). Je to svobodný muž, který dobrořečí Pánu, když přicházejí věci dobré i méně dobré: požehnaný jsi, Bože, a jde se dál!

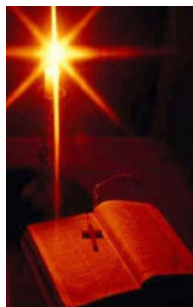
Uznat tuto skutečnost je zásadní, pokud se chceme dobře rozhodovat. Zároveň nás ubezpečuje o tom, co nemůžeme kontrolovat a předvídat: zdraví, budoucnost, osudy drahých lidí, osobní plány. Záleží na důvěře, již vložíme v Pána, který nás nesmírně miluje a ví, že spolu s Ním můžeme vykonat něco nádherného a věčného. Nejkrásnějším způsobem nám to ukazují životy svatých. Pokračujme tedy, snažme se vždy v modlitbě přijímat takováto rozhodnutí a poté vnímat, co se děje v našem srdci. Pomalu jděme vpřed, odvahu!

**"Zvěstuji vám velikou radost:
Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán. Aleluja."**

DOBA VÁNOČNÍ **S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,** *čestným občanem Pustiměře*

ČTVRTEK - PÁTÝ DEN V OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 29. PROSINCE 2022

Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli (Ježíše) do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: 'Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!' Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařízeno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata. Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch svatý. Od Ducha svatého mu bylo zjeveno, že neužrjí smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a taktó velebil Boha: "Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvícení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu." Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: "On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat - i tvou vlastní duší pronikne meč - aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí."

(Lk 2,11-35)

Dny očišťování podle Mojžíšova zákona. Do poslední liturgické opravy kalendáře se jmenoval svátek 2. února Očišťování Panny Marie. Obřady očišťování matky 40 dní po narození dítěte se dějí dodnes slavnostně ve východních křesťanských ritech. Modernímu člověku se zdají zbytkem primitivního pojetí, nedůstojného pro ženu. Proč by ji mělo poskvřňovat, dělat nečistou, narození dítěte? Jiní v tom vidí starý druh hygienického předpisu. Ať už je původ obřadu jakýkoli, od počátku vyjadřuje i jistou duchovní zkušenost. Pohlavní život podle přirozeného zákona není sám o sobě nečistý. Ale přitahuje příliš pozornost k nižší části lidské osoby, převládá tu živočišnost nad prvkem intelektuálním, duchovním. Z toho vzniká stud a potřeba očištění, tj. pozvednutí mysli k vyšším hodnotám, k Bohu. Tak je tomu u všeho, co je tělesné. Patří to k životu, musíme to dělat, ale máme si u všeho říci: Vzhůru srdce!

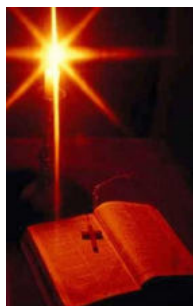
Všecko prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu. Velmi živá byla vzpomínka na historii vysvobození z Egypta. Oné pověstné noci zahynuli všichni pohanští prvorození, zatímco děti židovské byly moru uchráněny. Výklad tohoto znamení byl jasný: patří Bohu,

který je zachránil (srv. Ex 13,2). Víme sice všichni, že člověka stvořil Bůh, že mu tedy patří. Ale upřímně si to uvědomíme teprve při zvláštních okolnostech. Jedna česká paní se docela věnovala výchově českých dětí v cizině. Ptali se jí, proč to vlastně dělá. Přiznala se, že za války jenom v poslední chvíli vyvázla z nebezpečí smrti v koncentračním táboře. Řekla si tedy: Můj život už nepatří mně, musím jej věnovat jiným. My všichni tím, že žijeme, jsme vyvázli z mnoha nebezpečí. Komu tedy náš život patří? Jistě ne jenom nám samým! Lépe řečeno, patří nám, abychom ve službě Bohu něco dobrého vykonali.

Obět' dvou hrdliček nebo dvou holoubat. Podle předpisu Starého zákona se měl obětovat beránek. Ale pro chudé lidi to bylo nákladné. Kniha Leviticus (Lv 12,2-8) připouští, že stačí, když dá chudá matka jenom dvě holoubata nebo pár hrdliček. I ty snad nebyly úplně laciné, ale přesto znamenají maličkost ve srovnání s tím, o čem jde, tj. s hodnotou samého člověka. Přesto jsou tyto oběti pěkným symbolem křesťanského života, jak jej známe z všedních dnů. Přiznáváme, že Bohu patří všechno, co máme a co děláme. Ale navenek to naše přesvědčení nemůžeme vyjádřit jinak než malými symbolickými skutky: pokřičujeme se před prací, pomodlíme se krátkou modlitbou. Zvláštní cenu pak mají v této souvislosti i malé oběti, např. něco si odřici při jídle tak, že to nikdo nepozoruje; darovat po výplatě malou almužnu; vstát ráno o pět minut dříve a přečíst si kousek evangelia atd. Jsou to maličkosti, ale dají posvátný ráz celému dnu.

PÁTEK - ŠESTÝ DEN V OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 30. PROSINCE 2022

V tom čase žila prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, potom sama jako vdova - bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma. Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním. (Lk 2,36-40)

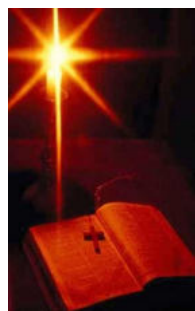
Dítě rostlo a sílilo. Užívali tohoto textu už v době Otců, aby dokázali dynamiku a stálý růst v duchovním životě. Tehdejší gnostikové rozlišovali lidi podle různých typů: lidi tělesné, duševní a duchovní. Podobně jako někteří moderní psychologové věřili, že se musí někdo zrodit jako duchovní typ, aby se mohl věnovat duchovním věcem. Takové předurčení Otcové církve zásadně popírají. Nerostou všechny děti stejně, některé jsou silnější, jiné slabší, ale rostou všechny. Kdyby dítě nerostlo, bylo by mrzáčkem. Tak je tomu i v duchovním životě. Křtem jsme se stali Božími dětmi a musíme všichni růst v poznání Boha i v dobrotě. Zastavení i tu končí tragicky. Sv. Řehoř Veliký přirovnává duchovní život k plavání v dravé řece. Kdo přestane plavat, hned ho začnou vlny unášet a může utonout.

Bylo plné moudrosti. Růst v moudrosti je ideál všech národů. Není však snadné říci, co si kdy lidé pod tímto pojmem představovali. U primitivních národů je to především schopnost praktická. V Homérovi hledá Odysseus moudrého muže, ne aby ho poučil v příslovích, ale aby mu spravil poškozenou loď. Ale z této praktické schopnosti se brzy u Řeků pokročilo dál. Moudřími se začínají nazývat vládci, kteří umějí spravovat obec, nakonec pak učenci a filosofové. Židovský pojem moudrosti zůstal víc v praktických schopnostech... Moudrý je ten, kdo dosáhne úspěchu v životě. K tomu patří také dovednost získat si přátele a spojence. Starozákonní knihy o tom dobře mluví. Ale náboženský člověk pokročí ještě dál. Opravdový úspěch v životě má ten, na čí straně je Bůh (srv. Žl 1). Proto došli Židé k této podivuhodné větě: Začátek moudrosti je bát se Hospodina (Žl 111,10). Prospívá v moudrosti ten, čí poměr k Bohu se stává den ze dne intimnější.

Spočívala na něm zvláštní Boží přízeň. Tzv. sapienciální knihy Starého zákona, psané řecky, vznikly v egyptské Alexandrii, kde byla proslulá filosofická škola helénistických učených a kde žila také velká skupina židovská. Židé tedy přišli do styku s moudrostí pohanskou a začali srovnávat. Byli si vědomi toho, že jejich moudrost je vyšší, protože je Božím darem. Bůh osvítl mysl toho, komu dává svou milost. V Itálii je časté příjmení Bentivoglio, v překladu: Přeji ti dobro. Vzniklo ve feudální době, kdy si kníže vybral chlapce z nízkého stavu a ujistil ho svou přízní. Ten pak udělal kariéru, byl na ni pyšný a chlubil se, že je s knížetem zadobře. Analogicky měli podobnou zkušenost všichni světcí. Zpozorovali, že jim Bůh přeje a že tedy mohou dosáhnout vysokého místa, ovšem ne ve světském, ale v duchovním slova smyslu. Bůh však přeje dobro všem. Nejsou však všichni stejně ochotni dobro přijmout.

SOBOTA - SEDMÝ DEN V OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 31. PROSINCE 2020

Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.

Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: "To je ten, o kterém jsem řekl: 'Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.'" Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu. (Jan 1,1-18)

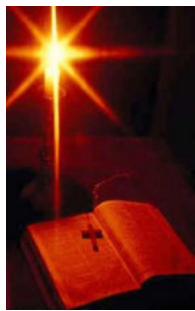

Na počátku bylo Slovo. Spontánně se ptáme: Který je ten začátek a které je to Slovo, o kterém se tu mluví. Už první kniha mluví o počátku, o genezi vzniku světa. I tam bylo slovo. Bylo to slovo stvořitelské. Bůh řekl a stalo se. Stvořitel řekl: Budiž země, buďte rostliny, buďte zvířata! Každé to slovo se stalo skutkem. A přece to nebylo slovo čarodějné. Čaroděj vyřkne nějakou formuli, zaříkadlo a něco se stane. Takových slov se ovšem lidé bojí, proto je zaklínači říkají potají. Normální slova někoho oslovují, obracejí se k rozumné bytosti, která je může pochopit. Bůh stvořil celý svět a jeho nádheru slovem ne proto, aby tu věci prostě byly, ale aby zůstaly slovem, aby mluvily k někomu, kdo přišel až nakonec, k člověku. Nebesa i země mu vypravují o slávě Boží (Žl 19,2). Člověk vznikl tak, že ho Bůh oslovil, že se k němu obrátil. Čeká tedy od něho odpověď. Je tedy člověk zvláštní tvor. Je svou podstatou dialogální, nemůže být sám, nemůže být bez rozhovoru, bez sdílení se s druhým. Vedle Adama postavil Bůh hned Evu, aby žili spolu. Nesmí ovšem zapomenout, že první, kdo ho oslovil, byl Bůh sám. Odpoví mu ten, kdo se modlí, kdo pozvedne lidské slovo k Bohu, v tom je začátek jeho důstojnosti.

To Slovo bylo u Boha. Člověk byl stvořen jako tvor, který rozmlouvá s druhým. Ale je také Božím obrazem. To znamená, že ani Bůh od věčnosti není sám. Je Otec, Syn a Duch svatý, společnost tří Osob. Druhá božská Osoba, Syn, se tu u sv. Jana nazývá Slovem. Je to ovšem výraz obrazný, ale vyjadřuje hluboké zjevení, ukazuje nám, jaký je mezi Otcem a Synem vztah. Obyčejně definujeme Slovo jako výraz myšlenky. Myslíme například na to, aby někdo nás navštívil. Vyjádříme to slovy: Pojd'te k nám! Když nám někdo něco dobrého udělal, prozradíme svou vděčnost slovem děkuji. Čím lépe slova myšlenky vyjadřují, tím jsou dokonalejší. Básníci jsou mistři slova. Dovedou vyjádřit své city daleko dokonaleji než jiní. Tuto zkušenost můžeme přenést obrazně do života Nejsvětější Trojice. Otec je čistá dokonalá myšlenka. Syn je slovo, který ji celou vyjadřuje. Právě proto je pravý Bůh z pravého Boha, je v něm všechno to, co má Otec. Ačkoliv je to poměr jedinečný, přesto slouží i nám za příklad. Kdykoli myslíme, jak myslí Bůh, kdykoli jednáme podle jeho vůle, stáváme se i my do jisté míry Božím slovem. Bůh se v nás vyjadřuje, mluví skrze nás k světu. Jsme tedy i jeho děti, synové.

Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Slovo je prostředek domluvy, dorozumění. Lidé se však nedomlouvají jenom ústy, ale i posunky, obrazy, hudbou. Díváme-li se na umělecké dílo, ptají se nás: Co vám to říká? Ve všem, co je stvořeno, co existuje, mluví Bůh. Na každém kroku nám něco říká. Rozumíme mu málo, částečně. Ale on chce, abychom ho pochopili celého, abychom poznali všechnu pravdu. Celá pravda však je v Synu. Proto se vtělil, vstoupil do našeho lidského světa, abychom mohli ve všem vidět jeho a v něm Otce. Těm, kdo tedy objeví Krista v bližním a ve všem, co potkávají, se stává svět průhledným. Je jakoby jedno velké umělecké dílo, ve kterém se zjevuje duše prvního umělce, Stvořitele nebe i země. Kdo zná Krista, zná všechno; kdo nezná Krista, nezná nic. Tak to stručně shrnuje autor *Následování Krista*. V řeči nestačí slyšet zvuk slov, musíme zachytit jejich smysl. Smysl všech věcí nám odkrývá Ježíš.

PONDĚLÍ PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 2. LEDNA 2023

Toto je Janovo svědectví, když k němu židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: "Kdo jsi?" Vyznal to a nezapřel. Vyznal: "Já nejsem Mesiáš." Zeptali se ho: "Co tedy jsi? Eliáš?" Řekl: "Nejsem." "Jsi ten Prorok?" Odpověděl: "Ne." Řekli mu tedy: "Kdo jsi? Ať můžeme dát odpověď těm, kdo nás poslali. Co říkáš sám o sobě?" Řekl: "Já jsem hlas volajícího na poušti: 'Vyrovnejte cesty Pánu', jak řekl prorok Izaiáš." Ti posláni byli z farizeů. Zeptali se ho: "Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš, ani Eliáš, ani ten Prorok?" Jan jim odpověděl: "Já křtím vodou. Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte; ten, který má přijít po mně; jemu nejsem hoden rozvázat řemínek u opánek." To se stalo v Betánii na druhé straně Jordánu, kde Jan křtil. (Jan 1,19-28)

Jsi ty ten prorok? Prorokovat znamená v moderní češtině předpovídat budoucí věci. Ale to není význam původní ani v Bibli ani podle slovanské filologie. Rokovat je totéž, co mluvit. Proto se např. v jižních slovanských jazycích říká dítěti otrok, protože dosud nemluví, je nemluvně. Naopak prorok mluví, ale ne pro sebe sama. Mluví na místě někoho jiného. Starozákonní proroci uváděli své řeči obvyklou větou: Toto praví Pán... (srv. Jer 2,5). Nemluvili za sebe, ale považovali se za vyslance Boží. Bylo jich v izraelských dějinách mnoho. Sv. Jan Křtitel uzavírá jejich řadu jako poslední. Proč tedy on sám popřel, že je prorokem? Jan nepopírá, že mluví na místě Božím, že káže jako jeho předchůdci. Vyznává však, že není ten Prorok, kterého všichni očekávají, slíbený Mesiáš. V tom se stává příkladem všem křesťanským kazatelům, vychovatelům, rodičům. Všichni mají v jistém stupni prorocké poslání. Mluví ke svým svěřencům na místě Božím. Ale musí ukázat dále, aby všichni hledali to, co řekne nakonec Bůh sám.

Já jsem hlas volajícího na poušti. Jan Křtitel tu cituje proroka Izaiáše (Iz 40,3) z doby velmi smutné. Jejich země byla okupována, mnozí z národa odvléčeni do vyhnanství. Vráti se někdy nazpět do vlasti? Starozákonní prorok jim dodává důvěru: Utrpení slouží k tomu, aby se očistili. Budou-li čistí před Bohem, návrat je blízký. Jan Křtitel přizpůsobuje toto staré proroctví své vlastní době. I tehdy byla Palestina okupovaná Římany, lidé snili o tom, že přijde osvobození. Přijde, ujišťuje je Jan, už je blízké a tentokrát bude pravé, ale musíte se na přijetí Božího království připravit očistou, dát se pokřtít. Oba proroci, Izaiáš i Křtitel, tedy mají podobnou funkci: těší lid v neštěstí. Dělají to ovšem jinak, než jsme zvyklí slýchat od těch, co nás potřebují. Jsme-li nemocní, říkají nám, že to přejde, že se uzdravíme. Ztratili-li jsme peníze, utěšují nás, že časem zase vyděláme. Musíme mít dost odvahy, abychom smutnou dobu přečkali. Proroci mluví podobně, ale jenom zdánlivě. Neříkají, že neštěstí samo přejde. Ale ukazují nám možnost, jak my sami je překonáme, zvítězíme nad ním, když ho použijeme k tomu, abychom se vnitřně očistili. V tom smyslu rozumíme i modlitbě sv. Ignáce za to, aby jemu i jeho společnosti nechybělo protivenství. Silou ducha dostane pozitivní hodnotu.

Vyrovnejte cestu Pánu. Je to výraz symbolický, ale názorný. Když se čeká návštěva velké osobnosti v malém místě, obyčejně bývá první starostí, jak upravit cestu, umožnit důstojný příjezd. Příchod Boží do lidské duše je tajemství. První a hlavní iniciativu tu má

Bůh sám. On si svobodně vybere, koho chce. Ale přesto může i člověk sám něco udělat. Může a má se k přijetí milosti disponovat, připravit, uzpůsobit. Autoři říkají, že by např. jedno přijímání eucharistie stačilo k tomu, aby se stal člověk světcem. Nestává se to jenom proto, že působení milosti brání různé překážky. Duchovní autoři jsou zajedno také v tom, když mají označit, která z překážek je hlavní. Dostala v tradici jméno: vlastní vůle. Ten výraz by ovšem mohl vést k nedorozumění. Neznamená to, že nesmíme nic chtít. Silná vůle je naopak podmínka ke ctnosti. Vlastní vůle je její zneužití. Je to pokus za každou cenu ospravedlnit to, co vůli Boží překáží, zatarasit tu cestu, po které chce Pán k nám přijít. Z toho obviňoval Jan Křtitel, a po něm i sám Ježíš, farizeje.

ÚTERÝ PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 3. LEDNA 2023

Na druhý den (Jan) viděl Ježíše, jak jde k němu, a řekl: "Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa! To je ten, o kterém jsem řekl: 'Po mně přijde ten, který má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.' Ani já jsem ho neznal, ale proto jsem přišel křtít vodou, aby byl zjeven izraelskému národu." A Jan vydal svědectví: "Viděl jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm. Ani já jsem ho neznal, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: 'Na koho uvidíš sestupovat Ducha a zůstávat na něm, to je ten, který křtí Duchem Svatým.' A já jsem to viděl a dosvědčuji: To je Syn Boží." (Jan 1,29-34)

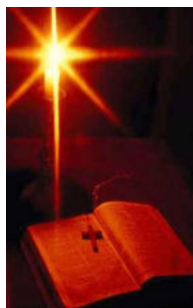
Hled'te, Beránek Boží! Poslední prorok Starého zákona sv. Jan Křtitel představuje toho, kdo je cíl Zákona i Proroků – Krista. Představuje ho výrazem vzatým ze Starého zákona: Beránek. Rozuměli tomu posluchači? Souvislost s beránkem židovských Velikonoc a Kristem byla jasná až po Ježíšově smrti a vzkříšení. Je však zajímavé, že je Vykupitel označen tímto titulem od prvního vystoupení na veřejnost. Pro nás jsou jména něčím podružným, často náhodným. Pro semitské národy naopak vyjadřuje jméno poslání. Proto Bůh sám pozměňoval jména lidem, které si vybral k nějakému velkému úkolu. Při narození dostal Kristus jméno Ježíš – Emanuel –

Bůh s námi. Jeho poslání totiž je, aby skrze něho Bůh vstoupil do světa. Svou veřejnou činnost začíná titulem „Beránek“. Mnozí hrdinové lidských dějin se označují přezdívkou „lev“, „lví srdce“. Ta totiž odpovídá tomu, kdo chce založit dynastii, upevnit říši. Kristus je poslán, aby založil království univerzální, Boží. Ale zřejmě je založí jinou metodou, než se zakládají říše tohoto světa. Text Izaiáše předpověděl, že bude jako beránek vedený na porážku a neotevře ústa (srv. Iz 53,3-7). Ale v tom se ukáže jeho moc. Apokalypsa proto blahoslaví ty, kdo jsou pozváni k hostině Beránkově v Jeho věčném království (srv. Zj 19,9).

Který snímá hříchy světa. Založení říše je obvykle spojeno s podrobením a zničením nepřátel. Apokalypsa, která slaví vítězství Beránkovo v obrazech lidského boje, líčí proto dramaticky pád Babylona a tresty těch, kdo se klaněli šelmě. Jde tu o vyjádření symbolické. Jediný opravdový nepřítel Božího království je hřích. Ten pak Beránek odstraní. Ale zvítězí docela zvláštní metodou. Nevyloučí je tím, že by hříšníky vyhubil

nebo vyloučil ze svého okruhu. Právě naopak se s nimi ztotožní. Následuje ho v dějinách církev. I ona bere do svého středu hříšníky, aby je léčila. Vždycky byl v dějinách opačný směr, kterému se všeobecně říká viklefismus. Ten předpokládá, že by se hříšníci měli z církve vyloučit, aby ona byla čistá a svatá. Bylo by to asi něco podobného, jako kdyby nemocnice vyloučila všechny nemocné a přijímala dovnitř jen zdravé. Církev je živý organismus a nemocné údy hledí oživit prouděním vlastní krve. Je jako matka, která bere syna zpátky do domu, i když se dopustil něčeho zlého. Kde jinde by se mohl napravit a postavit znovu na nohy?

Hříchy světa. Dobro a zlo je osobní. Má totiž původ ve svobodném rozhodnutí člověka. Může se mluvit o kolektivní vině celého národa, celého světa? Ve státní společnosti považujeme za nespravedlivé, aby byl stíhán někdo za vinu svého příbuzného. Italové mají lidové rčení: Moje svědomí je moje vlastní peněženka, platím za sebe sám. Mentalita Starého zákona byla jiná. Tam se většinou předpokládá, že se hříchem jednotlivce poskvřňuje celý národ a že Bůh trestá všechny za to, že je mezi nimi někdo, kdo se provinil. Je to spravedlivé? Jen v jedné souvislosti, uvědomíme-li si, že žádný člověk není ostrov, že tvoříme jedno tělo, že poraněnou rukou trpí celý člověk. Na vlastní kůži to prožíváme v době války, národnostních a sociálních rozepří. Ale tento zážitek, kde trpí nevinní, má pozitivní stránku. Není to nadarmo. Očišťují ostatní a vykupují celý svět. Mají tedy z toho nakonec užitek i oni sami, protože Beránek Boží se nakonec stává „lvem z kmene Judova“, Král králů. Ti, kdo s ním trpěli, zasednou k věčné Beránkově hostině (Zj 19,9).

STŘEDA PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 4. LEDNA 2023

Druhý den Jan stál se dvěma ze svých učedníků. Pohlédl na Ježíše, jak jde kolem, a řekl: "Hle, beránek Boží!" Ti dva učedníci slyšeli, co říká, a šli za Ježíšem. Ježíš se obrátil a viděl, že jdou za ním. Zeptal se jich: "Co byste chtěli?" Odpověděli mu: "Rabbi" - to přeloženo znamená Mistře - "kde bydlíš?" Řekl jim: "Pojďte a uvidíte!" Šli tedy, viděli, kde bydlí, a ten den zůstali u něho; bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Jeden z těch dvou učedníků, kteří to od Jana slyšeli a šli za ním, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten nejdříve našel svého bratra Šimona, řekl mu: "Našli jsme Mesiáše!" - to přeloženo znamená Kristus - a přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohlédl a řekl: "Ty jsi Šimon, syn Janův. Budeš se jmenovat Kéfas," to je v překladu Petr (Skála). (Jan 1,35-42)

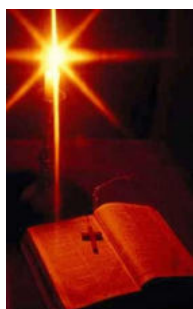

Dva učedníci šli za Ježíšem. Mnoho geniálních umělců, vědců, organizátorů si stěžuje, že jejich dílo zanikne, protože nenašli nikoho, kdo by pokračoval; neměli pravé učedníky. U Ježíše vidíme opak. Sotva se poprvé objeví na veřejnosti, ještě nekáže ani nedělá divy, už se k němu přidruží ti, kdo za krátkou dobu budou s ním natrvalo. Napoleon o tom před smrtí uvažoval. Byl pyšný na to, jak uměl strhovat zástupy, jak šli vojáci na jeho povel k smrti. Ale když četl evangelium, viděl jasně, že Ježíš nikoho „nestrhoval“, že učedníci za ním šli. Proč? Napoleon dodává: „Věřte mně, já se vyznám v lidech. Ježíš nebyl jenom člověk!“ To, co už po dva tisíce

let vede lidi k Ježíšovi, není lidská přitažlivost, ale věčná touha po Bohu. Ti pak, kdo hledají dobro, i když Ježíše neznají, dříve nebo později se s ním v životě nebo ve smrti setkají. Ve filmech o Kristu se režiséři snaží představit Ježíše jako velmi přitažlivého člověka. Jistě takový byl. Ale to samo není dostačující k tomu, aby za ním učedníci šli, a to důsledně. Bůh sám je k němu vede.

Rabbi, kde bydlíš? Otázka zní velmi prostě. Byla to jakoby reakce z nouze. Jdou za neznámým člověkem a ten se na ně obrátí: „Co byste chtěli?“ Chtěli se s ním seznámit, a proto se ptají tak, jak se ptáme v takové situaci dodnes: Odkud jsi? Jde o první setkání. To však není ani náhodné ani bezvýznamné. Život každého člověka dostává hodnotu ne svou délkou, ale setkáními. Změní se jeho směr, když se mladý muž setká s děvčetem, které se pak stane jeho manželkou. Nová cesta začíná, když umělec najde mistra, který usměrní jeho talent. Tím víc ovšem změní člověka setkání s Kristem. Kdy a jak se přihodí? Těžko říci, je to vždycky velké překvapení, je to objev. Bývá to obyčejně v živých lidech. Svátý František Xaverský potkal na univerzitě v Paříži svého krajana sv. Ignáce z Loyoly a z ctižádostivého mladého profesora se stal misionář. Naopak sv. František Borgiáš se rozhodl jít za Kristem, když uviděl, jak se rozpadla krása mrtvé vévodkyně. Těžko je ptát se Ježíše, kde bydlí. Můžeme ho najít všude, když nás pozve.

Bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Tato malá poznámka nás překvapí. Evangelium se omezuje na nejdůležitější zprávy a i dlouhé Ježíšovy řeči shrnuje často v málo větách. Nač tedy píše o tak bezvýznamném detailu, že byly čtyři hodiny odpoledne? Vzpomínka na ten den zůstala v paměti apoštola Jana živá se všemi okolnostmi a podrobnostmi. Psychologové se ptají, čím to je, že si jisté věci dobře pamatujeme, jiné naopak rychle zapomínáme. Studenti často myslí, že musejí látku často opakovat, aby utkvěla. Ale i to někdy nepomáhá. Paměť je totiž, jak se tvrdí, funkce pozornosti, tj. toho, co nás naprosto upoutalo. Dá se tedy i říci, že je funkce hodnot. Nezapomeneme na to, co se nás hluboko dotklo, co nám leží na srdci. Tyto teoretické úvahy mají dnes zvláštní důležitost. Jsme dnes zavaleni dojmy, zprávami, obrazy. Zdravý duševní organismus se brání tím, že se snaží zapomenout, nevnímat. Ale otázka duševní životosprávy zní: co zapomenout a co podržet v mysli? Má-li evangelium a náboženství mít pro nás hodnotu, musíme své modlitby opravdu prožívat, neodbývat povrchně. Jenom tak utkví v mysli a jejich vliv bude silnější než nával ostatních dojmů dne.

ČTVRTEK PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 5. LEDNA 2023

Ježíš se rozhodl, že půjde do Galileje. Potkal Filipa a vyzval ho: "Pojď za mnou!" Filip pocházel z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova. Filip potkal Natanaela a řekl mu: "Našli jsme toho, o kterém psal Mojžíš v Zákoně i proroci! Je to Ježíš, syn Josefův z Nazareta." Natanael mu namítl: "Může z Nazareta vzejít něco dobrého?" Filip odpověděl: "Pojď a podívej se!" Ježíš uviděl Natanaela, jak k němu přichází, a řekl o něm: "To je pravý Izraelita, v kterém není lsti." Natanael se ho zeptal: "Odkud mě znáš?" Ježíš mu odpověděl: "Viděl jsem tě dříve, než tě Filip zavolal, když jsi byl pod fíkovníkem." Natanael mu na to řekl: "Mistře, ty jsi Boží Syn, ty jsi král Izraele!" Ježíš mu odpověděl: "Proto věříš, že jsem ti řekl: 'Viděl jsem tě pod fíkovníkem'? Uvidíš ještě větší věci." A dodal: "Amen, amen,

pravím vám: Uvidíte nebe otevřené a Boží anděly vystupovat a sestupovat na Syna člověka." (Jan 1,43-51)

Z Nazareta může být něco dobrého? Natanaela označují jako pozdějšího apoštola Bartoloměje. Dostává o Ježíšovi informaci od Filipa, ale zdá se mu protichůdná, nevěrohodná. Má to být ten, o kterém psal Mojžíš v Zákoně a koho předpověděli proroci. Jde tedy o Mesiáše, největšího muže židovských dějin. Takového se nesluší hledat v blízkém a bezvýznamném prostředí. Místní vlastenectví nevede k obdivu pro sousední vesnice a městečka. Málokdo má vysoké mínění o lidech, s kterými se setkává denně. Latinské přísloví říká, že „zevšední všecko, co je každodenní“. Tak je tomu s věcmi, ale bohužel se děje totéž i s lidmi. Velikány hledáme vždycky co nejdále od nás. A přece je každý člověk velikým, každý křesťan je synem Božím. Někomu, kdo byl často rozmrzelý a často si stěžoval na špatnost lidí, poradil zpovědník, aby si každý večer, dřív než jde spát, zapsal do zvláštního sešitu něco pěkného, co ten den u druhých lidí upozoroval. Ten sešit si pak měl často pročítat. Přiznal se později, že to působilo. Ponenáhlu odkryl, že se i velké a krásné věci dějí v okolí, že jsou na dosah ruky.

Věříš, že jsem ti řekl: Viděl jsem tě pod fíkovníkem. Mít košatý fíkovník u domu byl starobylý palestinský zvyk. Nese ovoce, ale široké listy dávají stín. Pod stromem se v horku lépe odpočívá než v dusné světnici. Není na tom tedy nic zvláštního, že byl pod fíkovníkem i Natanael. Ale udivilo ho, že o tom mluvil Ježíš, který ho tam neviděl. Jsme vždycky překvapeni, když objevíme, že nás někdo zná víc, než by se dalo očekávat. Může to být ve špatném nebo v dobrém smyslu. Dobré vlastnosti však objeví jenom ten, kdo má druhého rád. Mistrovsky to umějí zamilovaní. Jeden o druhém ví najednou víc, než sami znali o sobě. Bůh, který je láska, nás zná nejlíp a chce, abychom v jeho službě uplatnili své vlohy, své možnosti. Pro Natanaela se stala jasnou známkou povolání okolnost, že ho Ježíš zná. Do jisté míry se tento prvek vyskytuje při každém volání Božím k vyšší dokonalosti. V takových okamžicích si uvědomíme, že od nás Bůh žádá něco, co je v jeho plánu, ale že počítá s námi. Natanaela to udivilo, překvapí to tedy i nás. Ale je to výzva k následování Krista.

Uvidíte nebe otevřené a Boží anděly vystupovat a sestupovat na Syna člověka. Je to zřejmá narážka na vidění Jakubovo v knize Genesis (Gn 28,12). Bůh ho v tomto prorockém snu ujistil, že bude s ním na všech jeho cestách a že mu pomůže při všem, co podnikne. Tento zážitek se opakuje v celých dějinách Starého zákona. Židé prožili mnoho těžkých chvil, ale vždycky zakusili, že je Bůh s nimi, že jsou pro ně otevřená nebesa. Tím víc bude zřejmý tento styk s nebem v činnosti Mesiáše. Tento zážitek pak zůstane charakteristický pro všechny, kdo půjdou za Kristem. Denně zakusí, že do jejich života vstupují andělé, tj. že se setkávají s těmi, které jim Bůh posílá. Nebe je jim otevřené. Mluví s Bohem a slyší jeho hlas. Je to opak hříchu. Ten nebe uzavírá, působí zapomenutí Boha. Člověk tedy zůstane osamocen ve stínu svého fíkovníku, svého malého životního prostoru, který dusí a bere chuť k životu. Dnešní člověk má lék, jak tomu osamocení uniknout: cestuje, mění bydliště, chce rozšířit horizonty. Ale neuspokojí se, dokud se mu neotevřou horizonty nebe.

PÁTEK PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 6. LEDNA 2023

Jan kázal: "Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánek. Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým." V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a dal se od Jana v Jordáně pokřtít. Hned jak vystupoval z vody, spatřil, že se nebe rozevřelo a že se na něho snáší Duch jako holubice. A z nebe se ozval hlas: "Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení!"

(Mk 1,7-11)

Za mnou už co nevidět přijde někdo mocnější než já. Svatý Jan Křtitel se nazývá Předchůdce. Je to překlad z řeckého Prodroneos. To znamená někoho, kdo jde na cestě vpředu, ostatní pak za ním následují. Ve vojsku, u skautů, v horách to bývá ten, kdo je vedoucí, kdo zná cestu líp než ostatní. Ale v přírodě se vyskytuje i něco opačného. Ranní červánky předcházejí východ slunce, ale nejsou hlavní světlo, jsou „předzvěst“ slunečního jasu, jeho první náznak. Podobně můžeme vysvětlit rozdíl mezi vedením světským a duchovním. Zakladatel spolku je ten hlavní, který mu dal ideu a vznik. Učitel ví všechno lépe než ti, co se u něho učí. I církev vede a učí lidi, tvoří spolky a organizace. Ale musí si být stále vědoma, že nakonec lidi vede až ten, kdo přijde po jejích slovech a po jejím vedení, tj. Duch svatý. Velcí duchovní vůdci v dějinách křesťanství si byli vždycky vědomi, že učili ty, kteří k nim přicházeli, jenom první kroky, ostatní dokončuje Boží milost.

Nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánek. Semité mluvili konkrétně: zout někomu opánky, umýt někomu nohy (srv. Jan 13,14) je známkou pokory. Vyjadřuje to i staré gesto kleknout na kolena. Člověk se tím dělá malý, aby uznal, že druhý je velký. Velká pokora před lidmi je známka slabosti nebo pokrytectví. Křesťan si je vědom své důstojnosti Božího dítěte a opravdu se pokořuje jenom před Bohem. Dávají za příklad jednu vychovatelku na dvoře francouzského krále. Malá princezna se na ni osopila: „Kdybyste si byla vědoma, že jsem dcera vašeho krále, tak byste se mnou jednala uctivěji.“ Odpověď přišla pohotově: „I vy byste mluvila se mnou uctivěji, kdybyste si připomněla, že jsem dcera vašeho Boha.“ Můžeme se tedy pokořovat, umenšovat před lidmi? Opravdu, upřímně se to děje jenom tam, kde v nich vidíme poslání samého Boha. Taková pokora umenšením pozdvihuje vzhůru.

Já jsem křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým. Při křtu se křesťan znovuzrozuje „z vody a z Ducha svatého“ (Jan 3,5). Obojí prvek patří k sobě, nemohou se oddělovat. V tom je síla svátostí. Omývání je symbol, obraz snahy očistit duši. Ale voda sama by nepronikla do srdce, kdyby se s ní nespojila moc Boží milosti, která nás omyje vnitřně. Sv. Jan křtil, tj. symbolicky omýval lidi, kteří uznávali, že se potřebují očistit. To vyznání hříšnosti a snaha stát se lepším je už sama o sobě velká věc. Ale nemůže to stačit k tomu, abychom byli čistí před Bohem. Když Kristus poslal učedníky do celého světa, aby křtili (Mt 28,19), slíbil jim, že bude s nimi a že jim pošle Ducha svatého. Ten pak dá jejich křtu zvláštní moc, svátostnou sílu. Podobně tomu je i u ostatních svátostí a v jistém smyslu při všem našem jednání. Přísloví říká: Lékař léčí, ale Bůh uzdravuje. Obrazně řečeno všechno, co děláme, je léčení. Chceme se udržet při životě, zlepšit svou situaci, ve

zdraví se dočkat dlouhého věku. Léčíme se, ale uzdraví nás jenom Boží pomoc, jenom když Bůh pomůže tomu, kdo se přičinil.

SOBOTA PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ - 7. LEDNA 2023

Byla svatba v galilejské Káně a byla tam Ježíšova matka. Na tu svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Došlo víno, a proto řekla matka Ježíšovi: "Už nemají víno." Ježíš jí odpověděl: "Co mi chceš, ženo? Ještě nepřišla má hodina." Jeho matka řekla služebníkům: "Udělejte všechno, co vám řekne." Stálo tam šest kamenných džbánů na vodu, určených k očišťování (předepsanému) u židů, a každý džbán byl na dvě až tři vědra. Ježíš řekl (služebníkům): "Naplňte džbány vodou!" Naplnili je až po okraj. A nařídil jim: "Teď naberte a doneste správci svatby!" Donesli, a jakmile správce svatby okusil vodu proměněnou ve víno - nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří načerpali vodu, to věděli - zavolal si ženicha a řekl mu: "Každý člověk předkládá nejdříve dobré víno, a teprve až se hosté podnapíjí, víno horší; ale ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle." To byl v galilejské Káně počátek znamení, která Ježíš učinil; tím zjevil svou slávu, a jeho učedníci v něj uvěřili. (Jan 2,1-12)

Proměnění vody ve víno. Často si už kladli lidé otázku, proč začal Ježíš svou činnost právě tímto zázrakem. Dává se tu odpověď, která je naznačena i v liturgických textech. Voda je symbol lidství, víno božství. Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal božským, aby měl účast v životě Nejsvětější Trojice. Jeden ateista se pokoušel zázrak v Káni zesměšnit a zlehčit. Řekl, že k němu není zapotřebí zvláštního Božího zásahu. Děje se totiž v přírodě stále. Prší, dešťová voda pronikne ke kořenům vinné révy a na ratolestech se objeví hrozny. Voda se proměnila ve víno přírodním procesem. Mělo to být námitkou a posměškem. Ve skutečnosti tu jde o myšlenku, která nutí k úvaze. Život v přírodě je skutečně proces stálé změny, nižší prvky živý organismus vstřebává a proměňuje je ve svůj vlastní život: rostlinný, živočišný, lidský. Kristus přišel, aby tento rytmus přírody dokončil. Na začátku změnil vodu ve víno, na konci své činnosti proměnil víno ve svou krev. Těm, kdo ji přijmou, život lidský doroste v život Boží.

Účast Panny Marie v tomto zázraku. Je jedinečná. Později se už nevyskytuje. Ale přesto má zvláštní význam. V evangeliu se vypravuje o mnoha Kristových zázracích. Většinou jde o uzdravení nemocného, jsou tu i tři případy vzkříšení z mrtvých. Ale všechny mají jeden hlavní pedagogický smysl: přesvědčit lidi, že Syn člověka je Bůh, který se narodil na této zemi, aby nás učinil obyvateli nebe. Narodil se z Marie, a snad proto i svůj první zázrak koná na její přimluvu. Moderní mariologie dává víc a víc důraz na to, že je Bohorodička příkladem víry v Novém zákoně. Starý zákon začíná vírou Abraháma: „Uvěřil Bohu a to mu bylo uznáno za spravedlnost“ (Gal 3,6), stal se „otcem všech věřících“. Na počátku Nového zákona je Maria „blahoslavená, která uvěřila“ (Lk 1,45). A na počátku učitelské činnosti Kristovy je zase ona, která posiluje víru prvních

učedníků: „Udělejte všechno, co vám řekne!“ (Jan 2,5). Proto se právem odvoláváme na Mariinu účast i v životě církve i v našem osobním setkání s Bohem.

Ty jsi uchoval dobré víno nakonec. Věta vyjadřuje typické chytráctví, na které jsme dodnes v Orientě zvyklí. Obchodník nabízí krásný předmět, a až ztratí zákazník pozornost, přibalí něco druhořadého. Prodává např. dřevěné sošky, a když koupíte tři, zjistíte až doma, že ty druhé dvě byly ze sádry. Tak i hostům se dá dobré víno. Až je pochváli a přestanou vnímat, stáčí už obyčejné. V duchovním životě jedná Bůh s člověkem opačně: nejkrásnější zážitky přijdou až nakonec, a to nejenom až na věčnosti, ale už po dobu tohoto života. Dosvědčuje to zkušenost všech, kteří v duchovním životě pokročili. Na počátku to nebývá snadné, protože se musí odporovat starým návykům. Sv. Augustin to líčí názorně: „Moje špatné návyky mě chytaly s pláčem: Chceš nás opustit?“ „Každý začátek je těžký,“ říká jedno přísloví. Latinské rčení pak připojuje: „Sladké je až na dně.“ Čteme o sv. Terezii Veliké, že měla při modlitbě mystická vidění. Málokdo však ví, že se na počátku řeholního života nedokázala soustředit ani na modlitby, které četla v knize. Vytrvala však a krásu styku s Bohem objevila až po čase.

PONDĚLÍ - 9. LEDNA 2021 - SVÁTEK KŘTU PÁNĚ

Ježíš přišel z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on se bránil a říkal: "Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?" Ježíš mu však řekl: "Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom zcela splnili Boží vůli." A tak mu vyhověl. Jakmile byl Ježíš pokřtěn, vystoupil hned z vody. A hle - otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: "To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení." (Mt 3,13-17)

***„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“***
(Proglas, č. 24–27)

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ **S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,** *čestným občanem Pustiměře*

ÚTERÝ 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 10. LEDNA 2023

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš hned v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: "Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svatý Boží!" Ale Ježíš mu přísně rozkázal: "Mlč a vyjdi z něho!" Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni užasli a

ptali se jeden druhého: "Co je to? Nové učení - a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!" A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji.
(Mk 1,21-28)

Učil jako ten, kdo má moc. Slova jsou krásný nástroj dorozumění mezi lidmi. Zvířata vydávají jenom skřeky, aby upozornila na nebezpečí, vzájemnou blízkost apod. Slovy se dá naopak přelévat bohatost duševního života do mysli a srdce druhého člověka. A přece si často stěžujeme na jejich slabost. Nářky pocházejí především ze strany těch, kdo mluví z povinnosti, ve funkci – od rodičů, učitelů, vychovatelů, kazatelů. Poučují slovy. Ti, kdo je slyší, je vnímají, ale neberou je vážně. Slovy se svět nezmění, říkáme proto pesimisticky. Jsou to ovšem nářky upřílišené. Slovy se koná také mnoho dobrého. Ale přesto je jejich moc dost omezená. Slova Boží jsou naopak jiného rázu. Slovem stvořil Bůh svět. Stalo se to, co řekl. Ježíš mluví jako člověk, lidskou řečí. Ale je Bohočlověk. Proto jeho lidská slova mají moc Boží. Slovem uzdravuje nemocné, slovem zahání zlé duchy. Slovem také učí. Kdo jeho slova přijme, neroste jenom v poznání, ale přijímá Boží moc a ta jej přeměňuje, pokračuje v něm dynamismus prvního stvoření, roste Božím slovem.

Ne jako vykladači Písma. Nejen křesťané, ale i jiná náboženství mají posvátné knihy, ve kterých je obsaženo Boží zjevení. Muslimové mají Korán a uznávají jeho božskou autoritu. Čte se proto v mešitách. Ale také se tam vysvětluje. Jakou moc mají tito vykladači? Jenom tu, která se dokáže jejich znalostí textů. Buď interpretují text správně, nebo se od jeho smyslu odchýlí. V tom druhém případě však ztrácejí autoritu, protože ta patří textu samému. Podobně postupovali i židovští vykladači Starého zákona. Čím se od nich lišil Ježíš? Je si vědom, že pravý smysl textů je On sám, a proto jeho osoba a jeho život jim dává plnost pravdy. V tomto způsobu vykládání pokračuje i církev. Promítá do textu Písma svůj vlastní život, svůj dějinný vývoj, své smutky a radosti. A v církvi samé i každý křesťan má číst Bibli podobně. Má v ní vidět jako v zrcadle to, co se děje v jeho vlastní duši, čte tu ty hlasy, které se ozývají v jeho vlastním svědomí, vidí tu obraz vlastního srdce.

I nečistým duchům poroučí. Jan Moschos napsal pověstnou knihu Duchovní palouk, ve které posbíral historky o palestinských mniších staré doby. Mezi nimi je jedna o opatu Marcelovi. Když se večer setmělo, začal podle svého zvyku recitovat a zpívat žalmy. Najednou slyší venku hluk. Otevře dveře a vidí černé vojsko, které táhne do boje. Ptá se jednoho z vojáků: „Copak je válka?“ Ten mu odsekl: „Válka! Podívej se, kolik jsi nás zmobilizoval svými žalmy!“ Bizarní historka vyjadřuje všeobecné přesvědčení mnichů, že proti zlým mocnostem mají žalmy moc exorcismu. V jistém smyslu to platí o všech Božích slovech. Četba Písma svatého se tedy nikdy nepovažovala za pouhou četbu, ale za liturgický úkon. Při mši, která se slouží slavnostně, se nese evangelium se svícemi a s kadidlem. Poslouchá se vstojе, jako by mluvil Kristus sám osobně. Dnes se čte směrem k lidu. Je to totiž četba. Ještě před poslední liturgickou reformou se však zpívalo nebo recitovalo směrem k „severní straně“, odkud totiž podle tradice proroků přicházejí symbolicky nepřátelé. Slova Boží jsou schopna je zadržet.

STŘEDA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 11. LEDNA 2023

Ježíš vyšel ze synagogy a vstoupil s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. Šimonova tchyně ležela v horečce. Hned mu o ní pověděli. Přistoupil, vzal ji za ruku a pozvedl ji. Tu jí horečka přestala a ona je obsluhovala. Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé. Celé město se shromáždilo u dveří. I uzdravil mnoho nemocných s rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů. Nedovoloval však zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je. Brzo ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel ven, zašel si na opuštěné místo a tam se modlil. Šimon se svými druhy se pustili za ním. Našli ho a řekli mu: "Všichni tě hledají!" Odpověděl jim: "Pojďme jinam, do blízkých městeček, abych i tam kázal, protože kvůli tomu jsem přišel." A procházel celou Galilejí, kázal v jejich synagogách a vyháněl zlé duchy. (Mk 1,1.29-39)

Tchyně Petrova uzdravena z horečky. Horečka přináší žár, který není přirozený. Stala se tedy snadno symbolem nepřirozeného žáru mravního, tj. vášně. Problémem se zabývala podrobně morálka starých stoiků a Otcové církve z ní mnoho převzali. Stoické rozlišení je celkem prosté. Buď jednáme podle rozumu, uvažující solidní důvody pro a proti, nebo se dáme strhnout slepou náklonností, vášní. První skutek je tedy dobrý, druhý je zlý, i když se třeba navenek nic zvláštního nepříhodí. Ten, kdo se rozčílí, už hřeší. Zabije-li pak slepici nebo vlastního otce, píše Chrysippos, to už se stalo náhodou, podle toho, kdo se mu připlétl do cesty. Mravní postoj od nás tedy požaduje, abychom potlačovali v zárodku všechny vášně. Řecký výraz pro vášně je *pathos*, dokonalý člověk je tedy „apatický“, po ničem netouží, nic ho nerozčílí, ničeho se nebojí. Tato teorie vypadá vznešeně, ale přesto ji museli křesťané opravit, hlavně ve dvou bodech. Nejsou všechna hnutí smyslů nepřirozená. A není pravda, že se vášně nedají kontrolovat. Dají se a musí se ovládat. Proto naše morálka rozlišuje vášně, náklonnosti zřízené a nezřízené. Křesťanští asketi byli vždy velcí optimisté. Člověk nehřeší proto, že vzplanul, ale proto, že se neovládl a mohl to udělat.

Žár hněvu. Smyslových hnutí je mnoho druhů. Ale stoikové je rozdělili především do dvou skupin: buď něco nesnášíme, odpuzuje nás to, nebo po něčem toužíme, chceme se toho zmocnit. Do první skupiny patří především hněv. O hněvu mnoho píší klasičtí autoři. Nazývají hněvivého „dobrovolným bláznem“. Dělá totiž v návalu vášně věci, kterých pak lituje, rozbije věci, které sám platí, udělá zle lidem, kteří jsou jeho přátelé a příbuzní. Hněvu podléhají lidé letory sangvinické a cholerické. Zatímco u prvních vzplanutí rychle opadne, u druhých je trvalé, a tak se hněv promění v nenávist a pomstychtivost. Protože je těžko zamezit první citové reakci, asketické ovládnutí se soustředí na to, abychom se naučili při rozčilení pokud možno nemluvit a nic nerozhodovat. V Apoftegmatech Otců pouště se vypravuje, že chtěli vyzkoušet ctnost starého mnicha, a proto začali v jeho přítomnosti s uštěpačnými poznámkami proti němu. On nedal nic znát. Pak se ho ptali: „Otče, rozčílilo vás to?“ Odpověděl: „Rozčílilo, ale nepohlo to se mnou tak, abych promluvil.“

Vzplanutí žádostivosti. Hněv je vzplanutí proti něčemu, co je nám nemilé, odporné. Opačné vášni říkáme žádostivost. Jde tu o něco, co si žádáme, co je nám milé, co bychom

si přáli mít, čeho se chceme zmocnit. Ve správné míře je to přirozená reakce zdravého organismu. Žaludek cítí chuť k jídlu, k pití. Svěží údy se chtějí hýbat, hrát si atd. Dobře však známe, jaký je chudák ten, kdo nemůže zvládnout žádostivost k pití, komu třeští fantazie žádostmi smyslnými. Doporučuje se, abychom v tomto případě utekli od každé příležitosti, která by nás svedla ke skutku. Je to moudré, ale není to možné provést do všech důsledků. Sv. Maxim Vyznavač proto radí, abychom „oddělili žádost od myšlenky“. Zní to abstraktně, ale je to výraz velkého psychologického optimismu. Znamená to prakticky, že se mohu zastavit a říci si: „Chce se mi to a to, ale já chci opak!“ Člověk pak není to, „co se mu chce“, ale co on sám svobodně chce, k čemu se rozhoduje. To pak přináší klid.

ČTVRTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. LEDNA 2023

K Ježíšovi přišel jeden malomocný a na kolenou ho prosil: "Chceš-li, můžeš mě očistit." Ježíš měl s ním soucit. Vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl mu: "Chci, buď čistý!" A hned od něho malomocenství odešlo a byl očištěn. Ježíš ho hned poslal pryč a přísně mu nařídil: "Ne abys někomu o tom říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a přines oběť za své očištění, jak nařídil Mojžíš - jim na svědectví." On odešel, ale začal to horlivě rozhlašovat a tu událost rozšiřovat, takže (Ježíš) už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. Ale přesto k němu chodili lidé odevšad. (Mk 1,40-45)

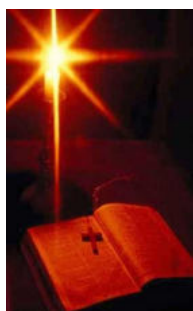

Chraň se někomu něco říci. Křesťany Ježíš napomenul, aby nedělali své dobré skutky před lidmi, protože by jinak už dostali za odměnu lidskou chválu (srv. Mt 6,1). Byl to tento motiv, pro který zakázal uzdravenému z malomocenství, aby div rozhlašoval mezi lidmi? Těžko říci. Jisté však je, že tento zákaz neodpovídá mentalitě dnešní doby. Hodnotíme skutky snadno podle toho, jaká se jim dává „publicita“, jaký mají ohlas v novinách, v televizi. I katolíci si občas postěžují: Nevěřící se chlubí tolika banálními dobročinnostmi a o tolika pracích, které dělají věřící k dobru všech, se nic neví, a dokonce se uměle zamlčují. Katoličtí žurnalisté se proto vybízejí, aby poctivě, ale účinně informovali veřejnost o všem dobrém, co dělají křesťané. Je to užitečná snaha. Ale nemůže se přeceňovat. Už antičtí filosofové přirovnávali lidské ocenění ke stínu, který vrhá člověk, chodící na slunci. Stín je někdy delší, někdy kratší, točí se z různých stran. A je-li hodně dlouhý, znamená to, že se blíží noc a že se úplně ztratí. Proto se moudrý člověk stará o to, aby šel správně po cestě. Stín ať tancuje s ním podle pravidel osvětlení.

Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával na samotách. I dnešní doba, která se stará o veřejný ohlas skutků, zná nevýhodu publicity. Ten, kdo se stal slavným, o kom všichni mluví, nemá chvilku klidu, nemůže projít na veřejnosti bez toho, aby ho nechali na pokoji. Lékař, který se stane proslulým, se obrní čekacími místnostmi a sekretářkami, aby se lidé k němu snadno nedostali. Dovedeme si představit, jak bylo pro Ježíše obtížné projít obydlenu ulicí. Vždyť prostí lidé na Východě dokázali být hodně dotěrní. Evangelium

nám vypravuje, že se na něho tlačili a že se ho hleděli alespoň dotknout (srv. Mt 9,20). Ježíšův útěk do samoty nebyl známkou nevrlosti. Autoři, kteří píší o řeholním životě, zdůrazňují, že je to skutek obsahující naučení, výzvu ke všem, kdo ho následují. Samota je lék posilující styk s Bohem. Bez něho by se oslabily všechny styky s lidmi. Je tedy nutným doplňkem našeho života ve společnosti druhých. Je těžko říci, jakou dávku samoty má kdo užívat. Záleží to na osobních dispozicích a na povolání, jaké kdo má. Ale příklad Kristův nás napomíná, abychom toho léku nikdy nezapomněli užívat.

Přesto však chodili lidé k němu odevšad. Je-li samota užitečná k tomu, abychom se modlili, styk s druhými je nutný ke skutkům lásky, k apoštolátu. Ježíš proto ze samoty vycházel zase ven mezi lidi, procházel celou zemí. Následují jej misionáři, kteří se vydávají do dalekých zemí. Ale není to vždy nutné. Sv. Jan Maria Vianney byl farářem v zapadlé francouzské vesničce, kam bylo těžké spojení. A přece byl stále obklopen davem lidí, kteří k němu přicházeli. „Nemůže se skrýt město položené na hoře“ (Mt 5,14). Lidé, kteří jsou spojeni s Bohem, získávají zvláštní přitažlivost. Ruského světce Serafima Sarovského se ptal profesor teologie skepticky: „Co ti lidé vlastně u vás hledají?“ Vždyť šlo o prostého mnicha! Odpověď Serafimova je charakteristická: „Příteli, hled' mít v sobě mír, a tisíce lidí tě obklopí!“ Poučení se najde v knihách, povzbuzení se slyší v kázáních, ale mír s Bohem může sdílet s druhým jenom ten, kdo ho má v srdci.

PÁTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 13. LEDNA 2023

Když se Ježíš po (několika) dnech vrátil do Kafarna, proslechlo se, že je doma. Sešlo se tolik lidí, že už nestačilo ani místo přede dveřmi, a on jim hlásal Boží slovo. Tu k němu přicházeli s ochrnutým, čtyři ho nesli. Pro množství (lidí) se s ním nemohli k němu dostat. (Proto) nad tím místem, kde byl (Ježíš), odkryli střechu, udělali otvor a spustili dolů lehátko, na kterém ochrnutý ležel. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: "Synu, odpouštějí se ti hříchy." Seděli tam však někteří z učitelů Zákona a ve svém srdci uvažovali: "Jak může ten (člověk) tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh." Ježíš hned svým duchem poznal, že tak u sebe uvažují, a řekl jim: "Proč tak ve svém srdci uvažujete? Co je snadnější - říci ochrnutému: 'Odpouštějí se ti hříchy', nebo říci: 'Vstaň, vezmi své lehátko a chod'?" Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy" - řekl ochrnutému: "Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!" On vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel, takže všichni žasli, velebili Boha a říkali: "Něco takového jsme ještě nikdy neviděli!" (Mk 2,1-12)

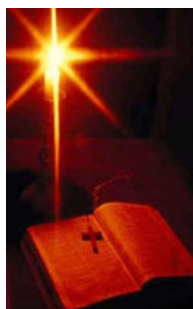
Ochrnutý. Jsou různé druhy a příčiny ochrnutosti. Vnější účinek však je stejný. Nohy, které vypadají normálně, neudrží postavu člověka. Ochrnutá ruka má svaly, ale nezvedne se, visí bezvládně. Často zaviňuje ochrnutost nerv, který nepřenesse povel z mozku do údu. Mladému hezkému chlapci přeřali při zubní operaci omylem nerv ve tváři. Stala se nehybnou na jedné straně. Zohyzdili ho nadosmrti. Není náhodné, že Ježíš uzdravil ochrnutého v souvislosti s odpuštěním hříchů. Následkem hříchu je totiž ochrnutost v duchovním slova smyslu. Člověk, úd mystického těla Kristova, ztratil spojení s hlavou. Nepřijímá výzvy svědomí, nereaguje na slova evangelia, neunesse tíhu Božích přikázání.

Jeho lidské schopnosti mu zůstaly: má rozum, vůli, energii, zdravé tělo atd. Ale to všechno je pro život s Bohem nehybné. Podle sv. Tomáše Akvinského je zbožnost „náklonnost ke všemu dobrému“. Kde vidí možnost něčeho dobrého, zbožný člověk to udělá. Bezbožný je ochrnutý. Mohl by pomoci, nepomůže, mohl by se pomodlit, nezvedne hlas k Bohu. Duchovně vzato, nestojí na nohou, proto se ocitne jen tam, kam ho donesou vnější okolnosti.

Žasli a velebili Boha. Prý se dají mnohé ochrnutosti léčit psychoanalyticky, zvláště tam, kde je zavinil např. podvědomý úlek nebo chorobný pocit neschopnosti, méněcennosti. Lékař vede pacienta postupně k tomu, aby si plně uvědomil to, čeho se bojí, a aby získal důvěru, že ta překážka není nepřekonatelná. Některé případy vyléčení jsou skutečně údivné. Tím víc ovšem žasli ti, kdo viděli zázrak Kristův. Uzdravení bylo náhlé a úplné. Ale tento div se v duchovním smyslu stále opakuje v církvi. Smíření s Bohem postaví ochrnutého na nohy, zpovědní rozhřešení mu dává milost, aby začal zase všech svých schopností využívat k dobrému, ke skutkům lásky. Toto uzdravení může mít ráz pozvolného mravního vývoje. Ale stává se často, že je náhlé, že tu jde o převrat, který budí údiv. Kolik takových obrácení se vyskytuje v životopisech svatých! Líčí se jako opravdové divy Boží milosti. Divoký kyjevský válečník se stává sv. Vladimírem a mezi české patrony se dostal sv. Zikmund, v jehož prvním životním stadiu byl i vážný zločin. Duchovně ochrnutí vstali a velebili Boha.

Rouhá se! Jen Bůh může odpustit hříchy. Souvislost ochrnutí s hříchem není jen symbolická, je hlubší. Navykli jsme si nazývat hřích duchovní nemocí. Rozvádíme v kázáních podobnosti mezi slabostmi těla a duše. Ale nepřijímáme snadno tvrzení, že tělesné nemoci mají příčinu v odpadu od Boha. A přece to plyne z nauky o dědičném hříchu. Ten způsobil zmatek i v hmotném světě a zmrzačil člověka v jeho těle. Dědičný hřích je ovšem tajemná skutečnost, která není izolovaná, nevztahuje se na Adama samého. Všechno lidské pokolení zhřešilo v něm a jeho hřích se prodlužuje v dějinách hříchů lidí. Každé očištění od morálních poklesků naopak navrácí tělo i svět do původní neporušenosti. Tento proces probíhá za oponou viditelného světa, nedá se snadno postřehnout. Ale světcí jej vidívají a i na nich samých je to občas patrné. Není to náhoda, že na Východě ke svatořečení vyžadovali, aby po smrti zůstalo tělo neporušené. Duše, která je v nevšední míře proniknuta Duchem svatým, dostává zvláštní moc i nad svým tělem.

SOBOTA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. LEDNA 2023

Ježíš znovu vyšel k moři. Všechnen lid přicházel k němu a on je učil. Když šel dál, uviděl Alfeova syna Léviho, jak sedí v celnici. Řekl mu: "Pojď za mnou!" On vstal a šel za ním. Když pak byl (Ježíš) u stolu v jeho domě, mnoho celníků a hříšníků zaujalo místo u stolu s ním a s jeho učedníky; bylo totiž mnoho těch, kdo ho následovali. Když učitelé Zákona z farizejské strany viděli, že jí s hříšníky a celníky, řekli jeho učedníkům: "Proč jí s

celníky a hříšníky?" Ježíš to zaslechl a řekl jim: "Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky." (Mk 2,13-17)

Jí s celníky a hříšníky. „Pověz mně, s kým obcuješ, a já ti povím, co jsi.“ Jak se dá ospravedlnit toto přísloví, které je v různých obměnách u různých národů? Dvojím způsobem. Buď si člověk vyhledává ty, kdo mu jsou blízcí, podobní, nebo se na počátku od nich liší, ale časem se jim připodobní, podlehne jejich vlivu. Hlavně pro ten druhý důvod měli Židé zakázáno stýkat se s pohany a s hříšníky, tj. s lidmi, kteří nezachovávali Zákon. Když to pak přesto někdo dělal, dalo se o něm soudit ve smyslu prvního důvodu: Je takový jako oni. Proč by je jinak vyhledával? V tomto smyslu zřejmě usuzovali farizeové o Ježíši. Jaké chyby se dopustili? Není snad jejich úvaha v tradici lidské moudrosti? Neopakuje se tento způsob uvažování v tisícerych obměnách v našem denním životě? Myslíme snad dobře o někom, kdo se kamarádí se zlým? Není zlé, že uvažujeme o těchto principech ověřených zkušeností. Ale děláme chybu, když je aplikujeme mechanicky, neomylně. Každý člověk je totiž neopakovatelné tajemství a nedá se o něm pronést definitivní úsudek jenom podle všeobecných vnějších pravidel.

Nepotřebují lékaře zdraví, ale nemocní. Středověké spory s viklefisty nebyly snadné. Ti totiž vycházeli ze správného předpokladu, že musí být církev svatá, aby byla neposkvrněnou nevěstou Beránka (srv. Zj 21,9). Věděli také, že má církev moc očišťovat hříšníky, aby se napravili a začali nový život. Ale nedovedli se smířit se způsobem, jakým církev lidi posvěcuje. Představovali si to tak, že se musí každý nejdříve očistit, a pak se teprve může stát údem Kristova těla. A i kdyby už jednou v církvi byl, těžkým hříchem se z ní automaticky vylučuje, ztrácí funkci, kterou tam měl. Mezi články, které se připisovaly Janu Husovi, je i tento, odsouzený sněmem v Kostnici. „Je-li papež nebo biskup nebo prelát v těžkém hříchu, přestává být papežem, biskupem nebo prelátem.“ Katolická nauka to ovšem nepřipouští. Nedělá to proto, že by byla vůči hříchům tolerantní, ale protože si je vědoma, že je může napravit ne zvenčí, ale uvnitř. Je tomu asi tak jako v nemocnici, která léčí ve svých vlastních prostorách. Proto patří hříšníci k církvi jako nemocné údy, které se neamputují, dokud je naděje, že se vyléčí.

Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky. Viklefismus tedy katolická tradice nepřijala. Hříšníci k církvi patří. Ale pochybnosti vznikají, když si uvědomíme, že je jich mnoho. Je-li v organismu mnoho nemocí, ztrácí sílu, aby je překonával. Apologeticky tedy dokazujeme, že je v církvi daleko víc dobra než zla, a proto roste a pokračuje. Je to pravda, ale i to se nedá vyložit mechanicky, jako by tomu bylo v číselném odhadu: mezi dvanácti apoštoly jeden Jidáš, mezi dvanácti spravedlivými jeden hříšník. Sv. Jan Křtitel, který hlásal pokání všem a všechny křtil, symbolizuje postoj, který je v Novém zákoně všeobecný: všichni jsou hříšníci, všichni potřebují spasení. Ale ve všech je tolik dobrého, že všichni mohou přemoci zlo. To dobro není ovšem z nich samých. Je to dar milosti, povolání do církve. Ten dar pak přetvoří i lidské schopnosti natolik, že mají sílu povstat, ať padnou jakkoliv hluboko, Ježíš se jim nevyhne a hledá jejich společnost, aby se stali spravedlivými i oni.

List Svatého otce ukrajinskému národu devět měsíců po vypuknutí války

Drazí ukrajinští bratři a sestry!

Ve vaší zemi už devět měsíců zuří absurdní válečné šílenství. Vaším nebem se trvale rozléhá zlověstný hukot výbuchů a zneklidňující zvuk poplašných sirén. Vaše města jsou prudce ostřelována bombami a spršky raket způsobují smrt, zkázu a bolest, hlad, žízeň a zimu. Vašimi ulicemi muselo uprchnout tolik lidí a zanechat své domovy i citové vazby. Podél vašich velkých řek dennodenně tečou potoky krve a slz.

Rád bych připojil své slzy k vašim a řekl vám, že není dne, kdy bych vám nebyl nablízku a nenosil vás ve svém srdci a v modlitbě. Vaše bolest je i mou bolestí. V Ježíšově kříži dnes vidím vás, kteří trpíte hrůzou rozpoutanou touto agresí. Ano, kříž, který způsobil Pánova muka, znovu ožívá ve stopách po mučení nalezených na mrtvých tělech, v masových hrobech objevených v různých městech, v těchto a mnoha dalších krutých obrazech, které vstoupily do našich duší a nutí nás křičet: Proč? Jak lidé mohou takto nakládat s jinými lidmi?

Vybauje se mi mnoho tragických příběhů. Především se týkají těch nejmenších: kolik dětí bylo zabito, zraněno nebo osiřelo, kolik jich bylo odtrženo od matek! Pláču s vámi za každé malé dítě, které kvůli této válce přišlo o život, jako Kira v Oděse, jako Lisa ve Vinnyci a jako stovky dalších dětí: v každém z nich je poraženo celé lidstvo. Nyní jsou v Božím lůně, vidí vaše trápení a modlí se za jeho ukončení. Jak bychom však mohli necítit úzkost za ně a za ty malé i velké, kteří byli deportováni? Bolest ukrajinských matek je nevyčíslitelná.

Poté myslím na vás, mladí lidé, kteří jste museli kvůli odvážné obraně své vlasti uchopit do rukou zbraně místo snů, které jste si pěstovali pro budoucnost; myslím na vás, manželky, které jste ztratily své muže a mlčky, důstojně a odhodlaně pokračujete v jakékoli oběti pro své děti; na vás, dospělí, kteří se všemi způsoby snažíte chránit své blízké; vás, seniory, kteří jste místo klidného sklonku života vrženi do temné noci války; na vás, ženy, které jste utrpěly násilí a nesete v srdci velkou tíží; na vás všechny, kteří jste byli zraněni na duši i na těle. Myslím na vás a stojím při vás s láskou a obdivem k tomu, jak čelíte tak těžkým zkouškám.

A myslím na vás, dobrovolníky, kteří se každý den vydáváte pro svůj národ; na vás, pastýře svatého Božího lidu, kteří – mnohdy za značného ohrožení vlastní bezpečnosti – zůstáváte lidem nablízku, přinášíte jim Boží útěchu a bratrskou solidaritu, tvořivě proměňujete komunitní místa a kláštery v útulky, kde nabízíte pohostinnost, pomoc a jídlo těm, kteří se ocitli v nesnázích. A dále myslím na uprchlíky a vnitřně vysídlené osoby, které se ocitly daleko od svých domovů, z nichž mnohé byly zničeny, a na státní představitele, za které se modlím: na nich spočívá povinnost řídit vaši zemi v tragických časech a přijímat prozíravá rozhodnutí pro mír a rozvoj hospodářství v době, kdy bylo zničeno tolik životně důležitých infrastruktur ve městě i na venkově.

Drazí bratři a sestry, v celém tomto moři zla a smutku, devadesát let po strašlivé genocidě vyvolané Hladomorem, žasnu nad vaším dobrým západem. Navzdory obrovské tragédii, kterou ukrajinský národ prožívá, nikdy neklesl na mysli a nepropadl sebelítosti. Svět v něm proto poznal odvážný a silný lid, lid, který trpí a modlí se, pláče a bojuje, vzdoruje a doufá: lid vznešený a mučednický. Budu vám i nadále nablízku svým srdcem a modlitbou, lidskou péčí, abyste se cítili doprovázeni, abyste si nezvykli na válku, abyste nezůstali sami dnes a zvláště zítra, kdy může přijít pokušení, že se na vaše utrpení zapomene.

V těchto měsících, kdy drsné podnebí činí to, co prožíváte, ještě tragičtějším, bych si přál, aby vás na tváři pohladila náklonnost církve, síla modlitby a láska, kterou k vám cítí mnoho bratrů a sester ve všech zeměpisných šířkách. Za pár týdnů budou Vánoce a vaše utrpení bude ještě pronikavější a citelnější. Rád bych se však s vámi vrátil do Betléma, do zkušky, které musela čelit Svatá rodina oné noci, jež byla zdánlivě jen chladem a temnotou. Místo toho přišlo světlo: nikoli od lidí, ale od Boha, nikoli ze země, ale z nebe.

Ať nad vámi bdí Boží i naše Matka, Panna Maria. Jejím Neposkvrněnému Srdci jsem ve spojení s biskupy celého světa zasvětil církev a lidstvo, zvláště vaši zemi a Rusko. Jejím mateřskému Srdci předkládám vaše utrpení a vaše slzy. Tu, která, „přivedla Boha na náš svět“, jak napsal jeden velký syn vaší země, neúnavně prosíme o vytoužený dar pokoje v jistotě, že „u Boha není nic nemožného“ (Lk 1,37). Kéž právě On naplní oprávněná očekávání vašich srdcí, uzdraví vaše rány a poskytne vám svou útěchu. Jsem s vámi, modlím se za vás a prosím vás, abyste se modlili za mě.

Нехай Господь вас благословить і Богородиця вас оберігає.

Ať vám Pán žehná a Panna Maria vás ochraňuje.

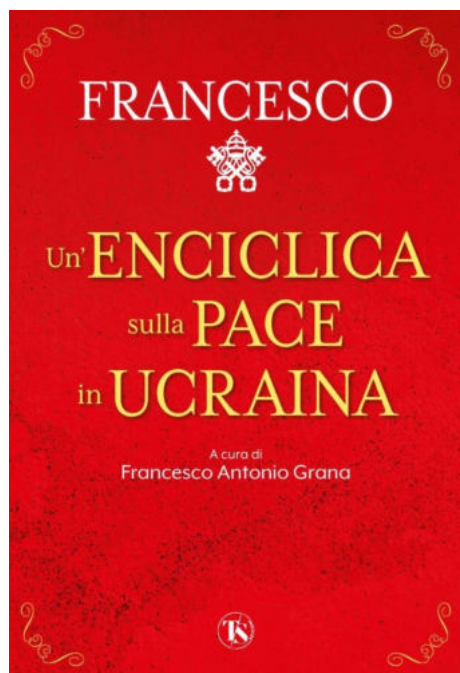
Řím, Svatý Jan v Lateráně, 24. listopadu 2022

Franciscus

ENCYKLIKA O MÍRU NA UKRAJINĚ

„Pláč dětí, žen a mužů zraněných válkou
vystupuje k Bohu jako pronikavá modlitba“

ÚVOD PAPEŽE FRANTIŠKA KE KNIZE JEHO VYJÁDŘENÍ K VÁLCE PROTI UKRAJINĚ

„Nikdy jsem se nesetkal s tím, že by Bůh začal zázrak, aniž by ho zdárně dokončil.“ Od té doby, co jsem před mnoha lety četl a pak opakovaně znovu četl knihu Snoubenci od Alessandra Manzoniho, jsem nad touto větou vždy dlouze přemýšlel. Je to věta o naději, protože se blížíme k jubileu roku 2025, jehož motto jsem chtěl věnovat právě této teologické ctnosti: Poutníci naděje.

Benedikt XVI. nám dal nádhernou encykliku o naději Spe salvi. Píše, že "vykoupení, spása, není podle křesťanské víry pouhou samozřejmostí. Vykoupení je nám nabídnuto v tom smyslu, že nám byla dána naděje, důvěryhodná naděje, díky níž můžeme obstát ve své přítomnosti: přítomnost, dokonce i únavná přítomnost, může být žita a přijata, pokud vede k cíli a pokud si tímto cílem můžeme být jisti, pokud je tento cíl tak velký, že

ospravedlňuje námahu na cestě".

Jsou to zkušenosti, které každý z nás zažil ve svém životě a které nám umožňují čelit každodenním pádům s jistotou, že nás Pán bere za ruku a zvedá nás, protože nechce, abychom zůstali na místě. Často jsem připomínal, „že je přípustné dívat se na člověka shora jen tehdy, když mu chceme pomoci, aby se zvedl: nikdy jindy. Pouze v tomto případě je přípustné dívat se shora dolů. My křesťané však musíme mít Kristův pohled, který objímá zdola, který hledá ztracené, se soucitem. To je a musí být vždy pohled církve, pohled Krista, nikoli pohled odsuzující“.

Válka na Ukrajině už v předvečer svého začátku vyvolala otázky u každého z nás. Proč po dramatických letech pandemie, kdy jsme se ne bez velkých obtíží a mnoha tragédií konečně dostávali z její nejostřejší fáze, přišla hrůza tohoto nesmyslného a rouhavého konfliktu, jakým je každá válka? Můžeme s jistotou mluvit o spravedlivé válce? Můžeme s jistotou mluvit o svaté válce?

My, Boží mužové, kteří hlásáme evangelium o Vzkříšeném, máme povinnost křičet tuto pravdu víry. Bůh je Bohem pokoje, lásky a naděje. Bůh, který chce, abychom všichni byli bratry, jak nás učil jeho Syn Ježíš Kristus. Hrůzy války, každé války, urážejí nejsvětější Boží jméno. A ještě více ho uráží, když je jeho jméno zneužíváno k ospravedlnění takové nevýslovné zkázy. Pláč dětí, žen a mužů zraněných válkou vystupuje k Bohu jako pronikavá modlitba k Otcově srdci. Kolika dalších tragédií budeme muset být svědky, než všichni účastníci každé války pochopí, že je to jen cesta ke smrti, která jen některé oklame a přesvědčí, že jsou vítězi? Neboť toto je jasné: válkou jsme všichni poraženi! Dokonce i ti, kteří se na ní nijak nepodíleli a kteří ve zbabělé lhostejnosti stáli stranou a přihlíželi této hrůze, aniž by zasáhli, aby obnovili mír.

Každý z nás, ať už hraje jakoukoli roli, má povinnost být člověkem míru. Nikdo není vyloučen! Nikdo nemá právo dívat se jinam. „V tomto světě globalizace jsme propadli globalizaci lhostejnosti. Zvykli jsme si na utrpení druhých, nás se to netýká, není to naše věc! Postava Manzoniho Bezejmenného se vrací. Globalizace lhostejnosti z nás všech dělá 'bezejmenné' pachatele“.

V předvečer vypuknutí druhé světové války připomněl Boží služebník Pius XII. světu, že „mírem není nic ztraceno. Válkou může být ztraceno vše. Ať se lidé vrátí k rozumnosti. Ať se vrátí k vyjednávání. Budou-li jednat s dobrou vůlí a respektem k právům druhé strany, zjistí, že upřímné a aktivní jednání nikdy nebrání čestnému úspěchu“.

Zvláště jsem vděčný Francescu Antoniovii Granovi, protože se ujal všech mých výzev za mír na Ukrajině. Stejně tak jsem vděčný jeho novinám *ilfattoquotidiano.it*, protože od začátku tohoto konfliktu vždy dávaly těmto mým slovům široký prostor. Stejně jako mnoha dalším mužům a ženám, kteří se stali nositeli tohoto poselství, často konkrétně a mlčky.

Dostává se vám do rukou text, který shromažďuje to, co mi během těchto válečných měsíců vycházelo ze srdce, když jsem viděl obrazy této strašné tragédie a četl strašlivé zprávy o tomto a mnoha dalších konfliktech ve světě, na které se příliš často zapomíná. Je to jakýsi válečný deník, který nabízím čtenářům v naději, že se brzy stane deníkem míru a především varováním všem, aby se podobné zřůdnosti už neopakovaly. Skutečná encyklika o míru na Ukrajině a všude jinde na světě.

Zatímco se nadále vytrvale modlíme za mír na Ukrajině, a to skutečně bez přestání, nesmíme si na tuto válku zvykat, stejně jako na žádnou jinou. Nesmíme dopustit, aby naše srdce a mysl upadly do znečitlivění tváří v tvář opakovaní těchto těžkých hrůz proti Bohu a lidem. Nesmíme si na to z žádného důvodu na světě zvyknout a brát tuto třetí světovou válku po částech, která se před našima očima dramaticky změnila v totální třetí světovou válku, téměř jako by byla něčím normálním. Modleme se za mír! Pracujme pro mír! Jsme si jisti, že Pán Ježíš, Kníže pokoje, daruje Ukrajině a celému světu, zejména tam, kde stále přetrvává tolik válečných ohnisek, svítání velikonočního rána.

*„...Neposkvrněná Panno,
chtěl jsem ti dnes přinést
poděkování ukrajinského
národa za mír, o který už tak
dlouho prosíme Pána.*

*Místo toho ti musím znovu
předložit prosbu dětí, starců,
otců a matek, mladých oné
zmučené země.*

*Ale ve skutečnosti všichni
víme, že ty jsi s nimi a se
všemi trpícími, jako jsi byla
u kříže svého Syna...“*

(slova modlitby papeže Františka za Ukrajinu u mariánského sloupu na Španělském náměstí v Římě, při nichž se Svatý otec rozplakal. 8. prosince 2022).

Sen ukrajinských dětských duší o míru

„Některé z těchto kreseb vznikly v krytu bez světla. Mnoho dětí, které je vyrobily, je vysídleno, jiné zůstaly v Charkově, Mykolajivu a dalších bombardovaných městech.

Posílají své kresby do Lvova, my je fotografujeme a pak je rozvážíme do různých měst po celém světě. Vypráví o tom Serhij Hrichanok, malíř z Charkova, který až do ruské invaze vyučoval umění na střední umělecké škole v tomto městě. Válka zásadně změnila jeho život i život jeho žáků.

Uprchl ze svého rodného města a nyní žije ve Lvově v klášteře, který ho přijal spolu s dalšími vysídlení. To však nezměnilo jeho vášeň pro malování a touhu pomoci mladým lidem vyjádřit malbou to, co prožívají v těchto těžkých časech. "Štafeta míru"

Serhij Hrichanok je předsedou poroty soutěže "Štafeta míru", kterou pořádá Mezinárodní fórum výtvarného umění "Zlatý rámeček" (Ukrajina), kulturní a vzdělávací platforma nabízející dětem a mladým lidem vzdělávací programy a skutečné i virtuální galerie jejich děl.

Iniciativu podporuje také Dikasterium pro východní církve. Cílem soutěže "Štafeta míru", která byla zahájena v únoru ve Lvově a do níž se zapojilo více než 2000 dětí a mladých

lidí z různých zemí světa, je "příspěvek k rozvoji tvůrčího myšlení mladých malířů a uzdravit duše dětí, které sní o míru nejen pro sebe, ale i pro celý svět". Výstavy s reprodukcemi kreseb vybraných pořadatelů byly uspořádány v deseti zemích včetně Norska, Bulharska, Maďarska, Slovenska, Japonska a USA. Přibližně 40 reprodukcí obrazů mladých Ukrajinců bylo přivezeno také do Říma, do generálního domu otců baziliánů na Via San Giosafat 8 ve čtvrti Aventino, kde jsou od neděle 27. listopadu vystaveny pro veřejnost.

„Někdy si myslíme, že naše děti nevnímají, nevěnují pozornost tomu, co se kolem nich děje,“ říká Iryna Zorina, jedna z organizátorek, „a rodičovská péče je jakoby chrání. Ale oni slyší, co říkají dospělí, poslouchají zprávy v televizi, čtou je, slyší je ve škole a mají obavy a jejich obavy mají

velkou váhu, procházejí celou jejich bytostí, takže naše ochrana, naše pomoc a naše péče o ně jsou velmi důležité.“ Serhij Hrichanok vysvětluje, že tolik dětí znázorňuje hrůzy války. „Děti v Charkově kreslí to, co zažily,“ říká, „některá díla mají velmi emotivní náboj a lze je považovat za příklady expresionistického stylu.“ Vyjádřit své pocity a zážitky prostřednictvím umění je důležité pro překonání traumatu, ale dospělí umělci se také snaží mladé lidi přimět, aby prostřednictvím malby ukázali svou touhu po míru, světle a naději, a snaží se je přimět přemýšlet o budoucnosti.

Natalja Flyaková, malířka a ředitelka výtvarného studia ve

Lvově, vysvětluje význam symbolů, které malí malíři zobrazují: „Mnoho dětí zobrazuje anděly, kteří jsou prostředníky mezi Bohem a lidmi. Mnoho dětí použilo ve svých pracích žlutou a modrou barvu, které jsou barvami naší ukrajinské vlajky. Vidíme různé ukrajinské etnické motivy, zejména symbol osmicípé hvězdy. Velmi častý je symbol stromu života, objevují se také pšeničné klasy, symbol ukrajinského pšeničného pole. Mnoho dětí také kreslilo ptáky, kteří jsou symbolem modlitby letící k Bohu. Pro otce Polikarpa Martseljuka z baziliánského řádu svatého Jozafata, který se podílel na přivezení výstavy ukrajinské mládeže do Říma, je zásadní, aby byl slyšet hlas těch nejmenších, kteří se "prostřednictvím malby, harmonie barev a tvarů snaží vyjádřit svou touhu po míru". „Jejich touha, aby Pán shlédl z nebe a daroval nám mír, má zasáhnout každé město.“

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Říká pantáta: „Budeme mít pěkné Vánoce - dám ženě tisícovku, ta ji dá babičce, ta zase dědečkovi a ten ji dá mně. Já ji potom vrátím sousedovi, od kterého jsem si ji vypůjčil, a budeme všichni spokojeni!”

II.

Můj děda říkal, že když byl malý, byla u nich na vsi taková zima, že i koně museli roztláčovat...!

III.

Malý, pětiletý chlapeček se ptá maminky: „Mami, mami, co dostanu letos na vánoce?“ „No, to máš tak, zlobil jsi a nedostaneš vůbec nic. Leda že bys napsal Ježíškovi, že budeš celý příští rok hodný.“ Tak chlapeček se zavře do pokoje, a začne psát: „Milý Ježíšku, slibuji ti, že budu celý příští rok hodný...“ Chvilí se na to kouká, pak to roztrhá a začne znovu: „Milý Ježíšku, slibuji ti, že budu celý příští měsíc hodný...“ Zase to roztrhá a tak pokračuje ke dni, půldni, hodině, až nakonec rezignuje. V neděli jde s maminkou do kostela a tam ukradne sošku Panny Marie. Přejde domů, položí před sebe sošku a začne psát: „Ježíši, jestli chceš ještě někdy vidět svoji maminku ...“

IV.

Stará paní si vybírá v bance peníze a slečna u přepážky jí pomáhá s vyplněním formuláře a nakonec říká: „Paní, a teď se musíte tady dolů podepsat.“ - „A co to tam mám napsat, dcerko?“ - „No normálně, tak jak se podepisujete na dopisy.“ A paní napsala: „Všechny vás pozdravuji a líbám. Vaše babička...“.

V.

Po důkladné prohlídce pravil gynekolog: „Tak, milá paní, až se dnes vrátí Váš manžel domů...“ „Nejsem vdaná,“ přeruší ho pacientka. „No tak až se setkáte s Vaším snoubencem...“ „Nejsem zasnoubena.“ „Tak tedy řekněte svému příteli, že...“ „Nemám a nikdy jsem neměla žádného přítele...“ Na to se lékař zamyslel, poodešel k oknu a dlouho se mlčky díval ven na oblohu. „Pane doktore, proč vyhlížíte tak dlouho z okna?“, neudržela pacientka svou zvědavost. „Protože naposledy, když se stalo něco podobného, tak vyšla hvězda na východě...“.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 24. - 31. prosince 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 24. prosince	VIGÍLIE SLAVNOSTI NAROZENÍ PÁNĚ PŮLNOČNÍ MŠE SVATÁ	PODIVICE 17.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro farnost a obec Podivice
		DRYSICE 19.00	za + Ladislava ADAMCE, rodiče a + rodinu
		PUSTIMĚŘ 21.00	za + Josefa VLČE, manželku, syna a + rodinu
NEDĚLE 25. prosince	SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ 12.00: „URBI ET ORBI“ /ČT 1/ POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE S PLNOMOCNÝMI ODPUSTKY	PODIVICE 7.30	za farnosti Podivice, Pustiměř Drysice a Topolany
		DRYSICE 9.00	na poděkování za 92 let života Marie KREJČÍ, s prosbou o Boží požehnání a ochranu Panny Marie svatohostýnské do dalších dní
		PUSTIMĚŘ 10.30	za + rodinu LOUBALOVU, POSPÍŠILOVU a za živou a zemřelou rodinu NOVOTNOU
		TOPOLANY 17.00	za + rodinu KUDLIČKOVU, ŠTĚPÁNKOVU, MUŠKOVU a PUČKOVU
PONDĚLÍ 26. prosince	SVÁTEK SV. ŠTĚPÁN, PRVOMUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Miroslava VÁVRU a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za živou a zemřelou rodinu DOBEŠOVU, MICHÁLKOVU, SNÍDALOVU a JEŘÁBKOVU
		PODIVICE 11.00	na poděkování za dar zdraví s prosbou o Boží požehnání a sílu Ducha svatého pro rodinu
		TOPOLANY 17.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
ÚTERÝ, 27. 12.: SVÁTEK SV. JAN, APOŠTOL A EVANGELISTA			
STŘEDA, 28. 12.: SVÁTEK SV. MLÁĎÁTKA, MUČEDNÍCI			
ČTVRTEK, 29. 12.: PÁTÝ DEN V OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ, SV. TOMÁŠ BECKET, BISKUP A MUČEDNÍK			
PÁTEK 30. prosince	SVÁTEK - SVATÁ RODINA JEŽÍŠ, MARIA A JOSEF ŽEHNÁNÍ MANŽELŮM	PUSTIMĚŘ 17.00	za Boží požehnání pro rodiny ve farnostech Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
SOBOTA 31. prosince	SEDMÝ DEN V OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ SV. SILVESTR I., PAPEŽ TE DEUM ZA UPLYNULÝ ROK 2022	PODIVICE 14.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní
		DRYSICE 15.30	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní
		PUSTIMĚŘ 17.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní

POŘAD BOHOSLUŽEB: 1. - 8. ledna 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 1. ledna 2023	SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE SVĚTOVÝ DEN MÍRU PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro farnost a obec Pustiměř
		DRYSICE 9.30	za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro farnost a obec Drysice
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za 80 let života s prosbou za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu PUČANOVU
		TOPOLANY 17.00	za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro farnost a obec Topolany
PONDĚLÍ 2. ledna	SV. BAZIL VELIKÝ A SV. ŘEHOŘ NAZIÁNSKÝ, BISKUPOVÉ A UČITELÉ CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Irenu a Milana BALÁŽOVY, Soňu KLENOVOU, živou a + rodinu
ÚTERÝ 3. ledna	NEJSVĚTĚJŠÍ JMÉNO JEŽÍŠ	PODIVICE 8.00	za + Bohumila JUŘIČKU, dar zdraví a Boží požehnání pro manželku Marii
STŘEDA 4. ledna	STŘEDA PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ	DRYSICE 17.00	za + P. Františka PETRŮ. P. FERDU a P. BRŠLICU
ČTVRTEK 5. ledna	ČTVRTEK PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ	PODIVICE 8.00	za + Josefa MAHDALA, manželku, dceru, vnuka, živou a + rodinu
PÁTEK 6. ledna	PÁTEK PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PUSTIMĚŘ 17.00	na poděkování Pánu Bohu s prosbou za dar zdraví a Boží požehnání pro majitele a zaměstnance rodinné firmy NAVLÁČIL
SOBOTA 7. ledna	SOBOTA PO OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ	PODIVICE 8.00	za + P. Františka BENÍČKA, živou a +rodinu BENÍČKOVU
NEDĚLE 8. ledna	SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ VODY, KADIDLA A KŘÍDY	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Karla a Marii SLÁMOVY, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Boženu KLUDÁKOVOU, manžela, dvě dcery, dva zetě a vnuka
		PODIVICE 11.00	za + Karla MENŠÍKA a celou + rodinu MENŠÍKOVU
		TOPOLANY 17.00	za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu PROVAZNÍKOVU

POŘAD BOHOSLUŽEB: 8. - 15. ledna 2023

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 8. ledna	SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ VODY, KADIDLA A KŘÍDY	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Karla a Marii SLÁMOVY, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Boženu KLUDÁKOVOU, manžela, dvě dcery, dva zetě a vnuka
		PODIVICE 11.00	za + Karla MENŠÍKA a celou + rodinu MENŠÍKOVU
		TOPOLANY 17.00	za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu PROVAZNÍKOVU
PONDĚLÍ 9. ledna	SVÁTEK KŘTU PÁNĚ KONČÍ DOBA VÁNOČNÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Miroslava MALÉHO, rodiče, vnuka a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 10. ledna	ÚTERÝ 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + Františka BENÍČKA, manželku, dva syny, vnuka a Boží požehnání pro rodinu
STŘEDA 11. ledna	STŘEDA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za + Metoděje a Karolínu POLÁCHOVY
ČTVRTEK 12. ledna	ČTVRTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + dominikánky, kněze a za nová kněžská a řeholní povolání
PÁTEK 13. ledna	PÁTEK 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ SV. HILÁRIUS, BISKUP A U.C.	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Kristýnu MAHDALOVOU, manžela, živou a + rodinu MAHDALOVU a CHARVÁTOVU
SOBOTA 14. ledna	SOBOTA 1. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
NEDĚLE 15. ledna	2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana PŘIKRYLA, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Adama a Annu GAŠPARÍKOVY, děti, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu GAŠPARÍKOVU
		PODIVICE 11.00	za + Marii OPATŘILOVOU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 17.00	za + Jiřího MICHALÍKA

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

TE DEUM LAUDAMUS MMXXII

„HYNKU ŠTĚPÁNE, JÁ TĚ KŘTÍM
VE JMÉNU OTCE I SYNA I DUCHA SVATÉHO“.
*Svatost křtu - Hynek Štěpán Petržela,
chrám sv. Benedikta v Pustiměři, 25. 9. 2022.*

„AŽ JSOU OBA RODIČE SVÉMU DÍTĚTI
PRVNÍMI SVĚDKY VÍRY SLOVEM I ŽIVOTEM
V KRISTU JEŽÍŠI, NAŠEM PÁNU. AMEN.“

„NECHTE DĚTI A NEBRAŇTE JIM,
PŘIJÍT KE MNĚ,
NEBOŤ TAKOVÝM PATŘÍ
NEBESKÉ KRÁLOVSTVÍ“
(Mt 19,14)

První svaté přijímání:

ŠÁRKA MARIE ANEŽKA DOBEŠOVÁ
JAROSLAV JIŘÍ DOBEŠ
JOSEF VÁCLAV STRÍTECKÝ

*slavnost Corpus Domini,
chrám sv. Benedikta v Pustiměři,
19. 6. 2022.*

TO JE POKOLENÍ TĚCH, KDO HLEDÁJÍ TVÁŘ TVOU, HOSPODINE.
Prvkomunikanti se svými rodinami a s katechetkou Mgr. Janou Zehnalovou.

„ČLOVĚK NEMŮŽE ŽÍT BEZ LÁSKY. ZŮSTÁVÁ SÁM SOBĚ NEPOCHOPITELNOU BYTOSTÍ, JEHO ŽIVOTU SCHÁZÍ SMYSL, NENÍ-LI MU ZJEVENA LÁSKA, JESTLIŽE SE S NÍ NESETKÁ, NEZAKUSÍ JI, NEOSVOJÍ SI JI, NEMÁ-LI NA NÍ ŽIVOU ÚČAST“.
Svatost manželství - Pavla a Josef Štěrbovi, chrám sv. Benedikta v Pustiměři, 11. 6. 2022, oddávající: P. Jiří Landa, Isch.

„AŽ BŮH VE SVÉ DOBROTĚ UPEVNÍ VÁŠ SLIB, KTERÝ JSTE VYJÁDŘILI PŘED CÍRKVÍ A NAPLNÍ VÁS SVÝM POŽEHNÁNÍM.
CO SPOJIL BŮH, AŽ ČLOVĚK NEROZLUČUJE.“

Svatost manželství - Barbora a Michal Peterkovi, chrám sv. Benedikta v Pustiměři, 25. 6. 2022.

SVATÝ OTEC FRANTIŠEK ZE SRDCE UDĚLUJE APOŠTOLSKÉ POŽEHNÁNÍ MICHALU PETERKOVI A BARBÖŘE PETERKOVÉ U PŘÍLEŽITOSTI JEJICH MANŽELSTVÍ, AŽ JEJICH LÁSKA POSVĚCENÁ U OLTÁŘE JE DEN CO DEN POŽEHNÁNA BOŽSKÝMI MILOSTMI.

P. MGR. ING. JOSEF BIERNÁT
NOVOKNĚŽ ZE SUCHÉ LOZE

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ V KATEDRÁLE V OLOMOUCI
PRIMIČNÍ MŠE SVATÁ V SUCHÉ LOZI
NOVOKNĚŽSKÉ POŽEHNÁNÍ PAPEŽI FRANTIŠKOVI

„Chvalme rodiče Matky Boží, svaté Jáchyma a Annu, neboť Hospodin jim dal požehnání pro všechny národy“

MgA. Jana Bařinková, PhD. - Mgr. Marie Svobodová
 JESUS BLEIBET MEINE FREUDE, ... ER IST MEINES LEBENS KRAFT.
Ježíš, věčnou je mi radostí, mého srdce rozkoší. Ježíš všechnu starost tiší, vši silou on mého žití. Září slunce očím mým, blaha duše bohatstvím. Proto Ježíše ze srdce, z očí nespustím.

Svatoanenská vděčnost novoknězi, P. Josefu Biernátovi, o 2. světovém dni seniorů, z rukou paní Anny Pospíšilové.

„VÍŘE VŽDY VĚRNÍ BUDOU MORAVANÉ, DĚDICTVÍ OTCŮ ZACHOVEJ NÁM, PANE!“

Celebrantu hlavní mše svaté, P. Antonínu Hráčkovi, poděkování přichází vyslovit František Buček, poutník z jeho rodného kraje.

„PROTO OPUSTÍ MUŽ OTCE I MATKU A PŘIPOJÍ SE KE SVÉ ŽENĚ A TI DVA BUDOU JEDEN ČLOVĚK“ (Mt 19,5).
Svátoost manželství - Andrea a Jan Přikrylovi, chrám sv. Benedikta v Pustiměři, 2. 9. 2022.

„JÁ, JAN, ODEVZDÁVÁM SE TOBĚ, ANDREO, A PŘIJÍMÁM TĚ ZA MANŽELKU. SLIBUJI, ŽE TI ZACHOVÁM LÁSKU, ÚCTU A VĚRNOST, ŽE TĚ NIKDY NEOPUSTÍM A ŽE S TEBOU PONESU VŠECHNO DOBRÉ I ZLÉ AŽ DO SMRTI. K TOMU AŽ MI POMÁHÁ BŮH. AMEN.“

SVATÝ OTEC FRANTIŠEK ZE SRDCE UDĚLUJE APOŠTOLSKÉ POŽEHNÁNÍ JANU PŘIKRYLOVI A ANDREE PŘIKRYLOVÉ U PŘÍLEŽITOSTI JEJICH MANŽELSTVÍ, S MODLITBAMI ZA ŠTĚSTÍ JEJICH SPOLEČNÉHO KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA.

„LUCIE, PŘIJMI TENTO PRSTEN
NA ZNAMENÍ MÉ VĚRNOSTI A LÁSKY.
VE JMÉNU OTCE I SYNA I DUCHA SVATÉHO".
*Svátost manželství - Lucie a Tomáš Všetulovi,
chrám sv. Benedikta v Pustiměři, 10. 9. 2022.*

Jeho Svatost František ze srdce uděluje apoštolské požehnání Tomáši Všetulovi a Lucii Všetulové u příležitosti sňatku, a svolává na rodící se rodinu nové vylití nebeských milostí pro stálý růst ve víře a lásce.

„KDYBYCH MĚL DAR PROROKOVAT, ROZUMĚL VŠEM TAJEMSTVÍM, OVLÁDAL VŠECKO, CO SE MŮŽE VĚDĚT, A VÍRU MĚL V NEJVYŠŠÍ MÍŘE, TAKŽE BYCH HORY PŘENÁŠEL, ALE NEMĚL LÁSKU, NEJSEM NIC.“
Svátost manželství - Lucie a Prokop Kasalovi, kostel sv. Mikuláše v Topolanech, 6. 8. 2022.

„JESTLIŽE PŠENIČNÉ ZRNO NEPADNE DO ZEMĚ A NEODUMŘE, ZŮSTANE SAMO; ODUMŘE-LI VŠAK, PŘINESE HOJNÝ UŽITEK“
 Pohřeb pana Františka Hrozy v Pustiměři; dole pana Františka Synka v Drysících.

RUPRECHTOV
P. František OPLETAL
3.5.1930 - 15.12.2021

PUSTIMĚŘ
Břetislav NAVRÁTIL
7.12.1946 - 28.10.2021

PUSTIMĚŘ
Marie ZBOŘILOVÁ
12.9.1941 - 19.2.2022

PUSTIMĚŘ
Rudolf ŠTOLFA
15.2.1929 - 29.4.2022

PUSTIMĚŘ -
Dobroslava NĚMEČKOVÁ
27.1.1935 - 21.5.2022

PUSTIMĚŘ
Jan SMEJKAL
26.8.1932 - 24.7.2022

PUSTIMĚŘ
František HROZA
24.9.1925 - 17.9.2022

DRYSICE
Ladislav POŘÍZEK
16.10.1966 - 21.11.2021

DRYSICE
Marie MALEČKOVÁ
6.12.1945 - 17.1.2022

DRYSICE
Libor ODEHNAL
27.12.1964 - 7.4.2022

DRYSICE
Jarmila POŘÍZKOVÁ
3.3.1961 - 13.4.2022

DRYSICE
František SYNEK
8.5.1949 - 29.10.2022

TOPOLANY -
Evžena MARISCHLEROVÁ
24.8.1936 - 27.11.2021

TOPOLANY
Marie BUGNEROVÁ
30.1.1937 - 6.1.2022

TOPOLANY
Jiří MICHALÍK
19.9.1951 - 11.1.2022

TOPOLANY
Anna KUDLIČKOVÁ
29.7.1921 - 30.9.2022

Věčné odpočinutí dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Ať odpočívají v pokoji.